

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanoves i Maristany

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 9 de març del 1933

SUMARI

A les cinc menys cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Casanoves.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia :

Interpel·lació del senyor Vallès i Pujals sobre un suposat retard de la Generalitat en estructurar els serveis d'Administració local.

El senyor Vallès i Pujals explica la seva interpel·lació.

Resposta del senyor Conseller de Governació.

Intervenció del senyor Rovira i Roure.

El senyor Simó Bojarull parla per al·lusions.

Resposta del senyor Conseller de Governació al senyor Rovira i Roure.

Intervenció del senyor Conseller de Finances.

Resta ajornada la interpel·lació.

El senyor Conseller de Finances dóna lectura a un projecte de Llei sobre l'emissió d'Obligacions de Tresoreria de la Generalitat.

El mateix senyor Conseller llegeix un projecte de Llei sobre la nivellació del Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona.

També és llegit, pel propi senyor Conseller de Finances, un projecte de Llei referent a l'aprovació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Ajuntaments.

Discurs del senyor Conseller de Finances, respecte dels tres esmentats projectes de Llei.

Manifestacions del senyor Abadal sobre interpretació de l'art. 39 del Reglament. Resposta del senyor Conseller Delegat.

El senyor Conseller de Governació dóna lectura a un projecte de Llei sobre la renovació dels Ajuntaments elegits per l'art. 29. Demana que sigui declarada la urgència d'aquest projecte de Llei. Intervenció del senyor Abadal.

Es represa la discussió dels arts. 9.º i 10, refosos, del dictamen de la Comissió sobre el projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

Rectifica el senyor Gomorera.

Resposta del senyor Espanya, per la Comissió.

Rectifiquen els senyors Ventosa i Calvell i Comorera.

Nova intervenció del senyor Espanya.

Intervenció del senyor Conseller Delegat.

El senyor Ventosa i Calvell rectifica, i li respon el senyor Conseller Delegat.

Explicació del vot pel senyor Romeva.

En votació ordinària, i amb el vot en contra de la Minoria de Lliga Catalana, és aprovat l'art. 9.^è, reït amb el 10, tal com ve redactat per la Comissió.

Ordre del dia per a la sessió de demà.

S'aixeca la sessió a dos quarts de nou i cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc menys cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves, Vice-president primer de la Cambra.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Delegat i Consellers de Justícia i Dret, de Governació i d'Agricultura i Economia.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Interpel·lació sobre un suposat retard de la Generalitat en estructurar els serveis d'Administració Local

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vallès i Pujals, per a la seva interpel·lació sobre el suposat retard de la Generalitat en estructurar els serveis d'Administració Local.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Senyors Diputats : El dia 16 de febrer d'aquest any, havia anunciat jo al senyor Conseller de Governació la interpel·lació, que ara, en aquest instant, vaig a explicar. Han passat, com poden veure els senyors Diputats, des d'aquella data, vint-i-un dies, que són molts més dels que assenyala el nostre Reglament per a explicar una interpel·lació després que s'ha anunciat. No faig constar això en cap to de retret per a ningú; em faig càrrec que la Mesa del Parlament s'ha trobat amb la dificultat de l'absència, quasi constant, del senyor Conseller de Governació, i hem faig càrrec, també, que el senyor Conseller de Governació ha estimat que eren preferents els seus deures com a Diputat de les Corts Constituents, i que ha hagut d'estar gairebé sempre al Parlament de la República. Faig constar això, només perquè em convé que es noti l'ajornament que ha tingut aquesta interpel·lació, ja que els fets han canviat bon xic des del dia que jo l'havia anunciat fins avui. L'estat de la qüestió el dia que jo vaig anunciar la interpel·lació, era el següent : el dia 14 de gener s'havia publicat, per Decret del senyor President de la República i per Decret del senyor President de la Generalitat, l'acord de la Comissió Mixta de traspàs de serveis, en virtut del qual es feia el traspàs dels serveis d'Administració Local quant depenien del Ministeri de la Governació i de tots els organismes a ell annexos a la Generalitat. A aquest Decret se li donava efectes retroactius fins el 1.er de gener; de manera que s'hi deia que, retrotraent-se al 1.er de gener d'aquest any, totes les funcions que realitza el Ministeri de la

Governació i totes les dependències que en depenen respecte de l'Administració Local a Catalunya, quedaven transferides a la Generalitat. Això era, com he dit, el 14 de gener. El 4 de febrer següent es publicava, en la mateixa forma dels dos Decrets, l'acord de la Comissió Mixta, pel qual es feia el traspàs dels mateixos serveis que realitzava l'Estat quant es referien a l'Administració Local de Catalunya i que depenien del Ministeri de Finances i de tots els organismes que en depenen. L'Estat, per tant, després d'aquests dos Decrets, salvant una restricció que hi havia en el darrer, en el que feia referència a tot allò que es relacionés amb els impostos i contribucions encara no cedits a la Generalitat, respecte dels quals l'Estat es reservava la seva intervenció en el que feia relació als Ajuntaments, salvant, dic, aquesta restricció, l'Estat, per virtut d'aquests dos Decrets, cessava per complet en les seves funcions respecte de l'Administració Local a Catalunya, i aquestes funcions havia d'emprendre-les, havia de venir-les a exercitar des d'aquell instant, la Generalitat. Començava, per tant, un nou període, en virtut del qual els Ajuntaments ja no tenien cap nexa ni cap dependència amb el Poder central.

Aquesta era la situació que hi havia el dia 16 de febrer, i com que des d'aquell Decret que s'havia publicat el 14 de gener, en el que feia referència als serveis depenents del Ministeri de la Governació, i des de la data del 4 de febrer, en què s'havia publicat el Decret relacionat amb els serveis depenents del Ministeri de Finances, la Generalitat no havia fet res encara per a incautar-se d'aquests serveis, per a implantar aquests serveis, per a començar a prestar-los, de manera que ens trobàvem amb què l'Estat havia fet una cessació, un abandó de les seves funcions, en el que feia referència a l'Administració Local de Catalunya, i la Generalitat no havia vingut — per dir-ho així — a recollir aquestes funcions, no havia vingut a començar a exercitar-les, per aquesta raó, jo, el 16 de febrer, anunciava una interpel·lació sota el títol o sota el tema : «Retard de la Generalitat en estructurar els serveis d'Administració Local.»

Realment, podia en aquell moment parlar-se d'aquest retard, perquè havien transcorregut, respecte dels serveis que depenien del Ministeri de la Governació, un mes i mig, i respecte dels serveis que depenien del Ministeri de Finances, gairebé mig mes; sense que la Generalitat hagués donat senyals de vida, com vulgarment es diu, sense que s'hagués fet res per a estructurar

aquests serveis, per a començar-los a prestar, sense que s'hagués fet en els Ajuntaments de Catalunya, encara després de l'abandó que ha fet l'Estat en virtut de l'Estatut de Catalunya, després de l'abandó que ha fet l'Estat dels serveis que prestava respecte dels Ajuntaments, respecte de l'Administració Local catalana a la Generalitat, sense que s'hagués fet res per a substituir aquests serveis. Ara, a partir d'aquell dia, a partir del 16 de febrer, en què jo havia anunciat la interpel·lació, les coses han canviat un xic, i per això deia abans que m'era de necessitat fer notar el retard amb què aquesta interpel·lació havia vingut després d'aquell dia. L'anunci era el 16 de febrer, i el dia 18, o sigui dos dies després, sortia ja el primer Decret del Consell de Govern de la Generalitat; en el *Butlletí* del dia 18 es publicava el primer Decret del Govern de la Generalitat referent a aquesta matèria. Jo no vull pas dir, perquè ahir o abans d'ahir, el senyor Conseller Delegat, amablement, ens feia un retret de què semblava que ens atribuïem èxits de gestions per ells realitzades, no vull dir pas que l'haver començat a actuar el Consell de Govern de la Generalitat en aquesta matèria sigui degut a l'anunci d'aquesta interpel·lació; jo no vull fer més sinó que fer notar la coincidència que, no havent fet res el Consell de la Generalitat durant aquell temps, als dos dies d'haver anunciat la interpel·lació començaren a publicar-se al *Butlletí de la Generalitat* alguns Decrets que han anat donant forma a aquesta matèria de la intervenció de la Generalitat en l'Administració municipal de Catalunya. De totes maneres, pel fet d'haver començat ja el Consell de la Generalitat a publicar alguns Decrets respecte a aquesta matèria, no està encara desvirtuada, no deixa de tenir justificació, aquesta interpel·lació. Hi ha motius sobrats per a fer-la; hi ha motius sobrats, perquè, malgrat que en el moment en què s'anuncià, la Generalitat, el Consell, no havia fet res, i avui ha fet ja alguna cosa, podem continuar dient que la Generalitat obra, a la meua manera de veure, en una forma que no és la que hauria estat convenient i que no és, sobretot, la que hauria estat més eficaç, tal com nosaltres ho entenem. En primer lloc, jo no vull referir-me, en fer aquesta breu exposició que vaig a fer, a allò que al nostre judici ha estat un mancament del Consell en aquesta matèria, però sí que vull fer una referència lleugera a quelcom que havia fet constar un periòdic d'aquesta ciutat; un periòdic catalanista no pas afecte a la nostra política, que als dos dies que s'havia publicat el Decret en virtut del qual es feia el traspàs de serveis de l'Administració Local a la Generalitat, publicava en un article, i a l'endemà en un altre, fent constar que semblava que el Consell de la Generalitat havia rebut aquell Decret del traspàs de serveis a la Generalitat amb indiferència, que n'havia fet poc cabal, que havia trobat a mancar manifestacions per part dels organismes directius de la Generalitat palesant la joia que havia produït aquell traspàs i la transcendència que tenia aquell per venir a significar que, en aquesta matèria tant important de l'Administració Local, nos-

altres havíem recobrat ja la sobirania. Era una manifestació que en aquell moment tal vegada no era molt justificada, perquè havien transcorregut quaranta-vuit hores des de que s'havia publicat aquell Decret. Però el que ha ocorregut després, el retard, sobretot aquell a què abans em referia, el passar més d'un mes des de l'aparició del primer Decret sense que la Generalitat prengués cap acord, justifica aquella censura. Perquè, a més, s'ha de notar que el Consell de Govern ha obrat amb veritable timidesa en aquesta matèria, que ha obrat amb una manca de seguretat, que sembla realment que estigués en una situació en la qual la nostra posició no fos ben sòlida. Hem de pensar la transcendència que tenia el traspàs de serveis d'Administració Local. Era la consagració aquell Decret, o millor dit, aquell acord de la Comissió Mixta, era la consagració d'allò que era l'art. 8.e de la Constitució de l'Estat, que és molt interessant, perquè diu que l'Estat espanyol, dintre dels límits irreductibles del seu territori actual, estarà integrat per Municipis mancomunats en «províncies», i per les regions que es constitueixin en autònomes. De manera, que respecte a les regions constituïdes en autònomes, davant l'Estat no hi ha Municipis; únicament hi ha, doncs, els Municipis de les regions que no estan constituïdes en autònomes. Els Municipis deixen de tenir aquell lligam, aquell tracte amb l'Estat central, per passar a tenir-lo tan sols amb la Generalitat, o sigui amb la regió autònoma. Això, nosaltres ho havíem de ressaltar; això, nosaltres ho havíem de posar de relleu, i havíem d'obrar, des del primer moment, en conseqüència amb la importància que aquest fet té. No hem regulat nosaltres la matèria amb la intensitat amb què s'havia d'haver fet des del primer moment. Dels Decrets que s'han publicat, que han estat cinc o sis, la majoria de Governació i de Finances, per un d'ells es crea una Secció d'Administració Local al Departament de Governació per altre, millor dit, pel mateix, es crea la Secció d'Administració Local al Departament de Finances, es crea una Assessoria Municipal, es proveeixen determinades places, s'anuncien concursos per a la provisió d'altres places i es dona una regulació en matèria de Finances, moltes més que en la de Governació, es regula com s'han de tractar els assumptes en matèria municipal; de manera que es ve a disposar que s'han substituït els organismes del Ministeri de Finances, de la Delegació d'Hisenda, per organismes del Departament de Finances de la Generalitat. Però hi ha un gran mancament, encara; hi ha un abim encara per cobrir, fins que nosaltres estiguem possessionats en aquesta matèria, tal com ho estava l'Estat central. Hi ha especialment una matèria importantíssima, que és regulada pels arts. 179, 182 i 189 de l'Estatut municipal, que es refereixen al Decret de la República quan féu la derogació d'una part d'aquell Estatut, en què es disposa que el Ministre de la Governació és el Cap superior dels Ajuntaments. I, en virtut d'aquests articles, té facultats, el Ministre de la Governació i els seus organismes depenents, per l'amonestació, per l'apercebiment i per les

multes als Alcaldes i Regidors; tenen la facultat els Governadors, encara, de suspendre els Alcaldes i els Regidors, i en tota aquesta matèria, des del Decret de la República que derogava l'Estatut, la Generalitat no ha fet cap acte en virtut del qual l'hagi recobrat, no s'ha dit en cap Decret com s'ha de fer tot això; de manera que hi ha avui el cas que no sabem nosaltres, en aquesta matèria, què s'ha de fer. Per exemple, regula l'Estatut municipal allò que cal fer contra les multes, i diu que contra les multes que es posin a un Alcalde o a un Regidor hi ha un recurs davant del Consell de Ministres, el qual ha de resoldre escoltant el Consell d'Estat. Per què ha estat substituït això? Quin recurs ha d'entaular avui qui es trobi en aquest cas? No s'ha regulat res respecte d'això i d'altres matèries; i això fa que no haguem tingut els catalans encara, i aquesta és la realitat, que no haguem tingut els catalans la convicció plena que en aquesta matèria del govern municipal del nostre poble l'Estat central ha acabat per complet les seves funcions, i aquestes han passat al Consell de la Generalitat. Jo porto aquí uns retalls de periòdics, en els quals es troba, per exemple, que en data molt posterior a aquests Decrets, en virtut dels quals es publicava l'acord del traspàs de serveis municipals, un Governador de Catalunya encara imposà una multa a un Alcalde, i un altre retall d'un periòdic, en què es diu que el Governador de Girona, en tal data fa deu dies solament, surt amb el Secretari del Govern a fer una visita d'inspecció als Ajuntaments tal i tal, i un altre article d'un periòdic de la setmana passada, en el qual es diu que el Governador de Tarragona surt amb el Secretari del Govern civil a inspeccionar quatre Ajuntaments.

El Sr. SIMO I BOFARULL : No!

El Sr. VALLÈS I PUJALS : I jo em pregunto : ¿És possible això després del traspàs de serveis? ¿És possible que encara els Governadors continuïn multant els Alcaldes, i que els Governadors continuïn fent visites d'inspecció als Ajuntaments? Tingueu en compte que el diari publicava, tinc ací el retall, que el Governador de Girona...

El Sr. CASADEMUNT : El de Girona, no.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : ...sortia a visitar cinc o sis Ajuntaments del districte d'Olot.

El Sr. DOT (*passant al seu escó de la Majoria*) : Visites de compliment, no d'inspecció! (*Diversos senyors Diputats de la Majoria interrompeixen.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Senyors Diputats : em refereixo jo a la impressió, a la sensació, que hem de donar nosaltres que la intervenció del Poder central als Ajuntaments ha acabat. No; no ens hem d'enganyar; tots sabem el que signifiquen les visites de compliment d'un Governador a un Ajuntament.

Per altra part, jo pregunto als senyors Diputats si ha anat algun d'ells al despatx d'un Governador civil de Catalunya, qualsevol dia d'aquests. ¿No s'han trobat, als avantdespatxos del Governador, Alcaldes i Secretaris? I és sabut que els Alcaldes dels Ajuntaments de Catalunya reben,

així m'ho han dit a mi Alcaldes i Secretaris d'Ajuntaments, reben constantment comunicacions del Governadors civils com abans del traspàs de serveis. Aquests són els motius de la queixa, per no haver-nos sabut revestir d'aquella autoritat plena per a donar als Ajuntaments del nostre poble la sensació que la intervenció del Govern central, en aquesta esfera, s'ha acabat.

Un altre exemple : Agafem tots els *Butlletins Oficials* de les quatre «províncies» de Catalunya; agafem el de Barcelona, i veurem com cada dia, en el publicat ahir, en el d'avui, en el de cada dia, repeteixo, es troben inserits tots els edictes, tots els anuncis de tot allò que fa referència a assumptes relacionats amb l'Administració municipal del nostre poble, matèries que l'Estatut, sobretot en les matèries d'hisenda, d'exempcions i d'altres semblants, traspassa a la Generalitat. I en aquestes condicions, jo pregunto : ¿Per què es publiquen en el *Butlletí Oficial* de la «província», que depèn del Govern civil, i no es publiquen en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*? El *Butlletí Oficial* de la «província», diu sota del seu títol, en lletres ben clares i ben grosses, és un instrument, és el periòdic oficial del Govern civil, la qual cosa vol dir que tot el que s'hi publica és per ordre i disposició del Governador civil. I així les coses, aquests dos fets demostren una ingerència del Governador civil en la vida municipal, en la qual crec que el Consell de la Generalitat podia haver acabat dictant simplement una disposició en el sentit d'afirmar que, des del dia del traspàs de serveis, aquestes matèries que fan referència a la vida municipal, s'havien de publicar en el *Butlletí de la Generalitat* i no en el *Butlletí Oficial* del Govern civil. Però encara hi ha més, i això és el que jo trobo més greu. En el *Butlletí Oficial de la Generalitat*, corresponent al 18 de febrer, s'hi publicava una Circular del Consell de Govern de la Generalitat, en la qual es feia constar que aquest Consell de Govern havia acordat que no s'aplicaria a Catalunya la Llei dictada per les Corts Constituents, en virtut de la qual havien de renovar-se els Ajuntaments, o millor dit, havien de cessar tots els Regidors que havien estat nomenats per l'art. 29. I aquesta publicació, que jo trobo lloable i que va prendre el Consell de Govern després de les manifestacions que va fer ací el senyor Conseller de Governació, va aparèixer publicada en el *Butlletí Oficial de la Generalitat* en forma d'una Circular dirigida als Governadors civils de Catalunya. I m'estranya molt que en una Circular dirigida als Governadors, se'ls digui, se'ls participi, que el Consell de la Generalitat havia acordat que no s'haguessin de renovar els Ajuntaments. Per què se'ls ha de participar això, als Governadors? ¿Implica això reconèixer els Governadors la facultat de convocar eleccions municipals, malgrat que des del 1.º de gener totes les funcions respecte a Ajuntaments, i, per tant, la funció de convocar eleccions municipals, han estat traspassades al Consell de Govern de la Generalitat? Si així és, ¿per què el Consell de la Generalitat, en lloc de publicar els seus Decrets amb la forma clara que pot publicar-los en el *Butlletí Oficial*,

els publica en forma d'una Circular als Governadors civils dient que no hi ha d'haver eleccions per aquests Ajuntaments?

Per tot això, i no vull entrar en més detalls per a demostrar la meua tesi, considerem que el Consell de Govern de la Generalitat no ha procedit, no ha obrat de la manera que fóra de desitjar, amb aquella enteresa, amb aquella valentia que en aquestes matèries havia d'haver procedit per donar la sensació plena que en aquesta havíem recobrat la completa sobirania. Tinc interès en fer constar que aquesta matèria té molta importància. Deia l'altre dia un company de la Minoria socialista, que el traspàs de serveis es feia a dosis homeopàtiques; i hem dit nosaltres, respecte d'altres matèries, que era molt lamentable que el traspàs de serveis es fes, en una forma que podia perjudicar-nos molt en l'aspecte econòmic. He d'afegir que si en aquelles funcions que ens vénen traspassades obrem amb aquesta calma i aquesta parsimònia, donarem en definitiva la sensació que no desitjàvem molt l'autonomia que se'ns ha reconegut, o que no estàvem molt preparats per a exercitar-la. I com que crec que ni una cosa ni l'altra són certes, crec convenient que el Consell de la Generalitat actuï amb l'enteresa deguda, ja que, de no ésser així, se'ns podria aplicar aquell concepte de «provincialisme» de què ja s'ha parlat, perquè semblaria que nosaltres no podríem desprendre'ns de pensar i de mirar les coses a través de Madrid. I en aquest sentit, podríem afegir, per a completar el que digué el senyor Ventoça el dia que es feia referència al fet que aquí anéssim a celebrar les eleccions municipals el mateix dia que estan convocades per la resta d'Espanya, com si a Catalunya no tinguéssim facultats per a celebrar les nostres eleccions municipals quan pel nostre compte ho creguéssim convenient i ho volguéssim. I encara podríem afegir un altre fet que suposo que tindrà confirmació aquesta mateixa tarda si no són incertes les informacions dels periòdics d'aquest matí, i és el fet que també nosaltres volem substituir els Regidors per l'art. 29 en el moment en què la resta d'Espanya ho faci.

I acabo amb la consideració de què aquests fets donen la sensació que nosaltres ens conformem o ens limitem a exercir el paper d'un satèl·lit que es mou a l'entorn del Poder central, quan en realitat crec que hauríem de mantenir la nostra personalitat i obrar d'acord amb les nostres conveniències, ja que per això tenim una vida autònoma. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació : Senyors Diputats : A l'antnciar el senyor Vallès i Pujals la seva intervenció al Conseller de Governació sobre el retard en estructurar els serveis traspasats d'Administració Local a la Generalitat de Catalunya, vaig tenir un moment d'estupor, car jo no sabia com es podia fonamentar francament una interpel·lació d'aquesta naturalesa i d'aquest aspecte. Però el senyor Vallès i Pujals ha fet la justícia de dir que, encara que aquesta

interpel·lació hagi vingut plantejada amb cert retard, no ha estat degut aquest retard a què el Conseller de Governació hagi volgut defugir la responsabilitat de contestar les acusacions que se li puguin fer en una interpel·lació d'aquest caire. El senyor Vallès i Pujals no pot negar que jo, immediatament, li vaig adreçar una carta acceptant la interpel·lació sobre aquesta matèria; però han esdevingut fets que han motivat l'absència del Conseller de Governació del Parlament, i per això no ha pogut tenir lloc fins ara. I aclarit aquest punt, del qual en treu un gran profit polític el senyor Vallès i Pujals, demostrant o intentant demostrar que la Generalitat ha fet tot el que ha fet en ordre al traspàs de serveis d'Administració Local degut a l'arunci de la seva interpel·lació, i jo li puc contestar el següent : El senyor Vallès i Pujals em va lliurar una carta, amb data 16 de gener...

El Sr. VALLÈS I PUJALS : De febrer.

El Sr. CONSELLER de Governació : Sí, en efecte, en 16 de febrer. I el 17 de febrer, o sigui el dia següent, es publicava el Decret en què s'estructurava, en línies generals, l'Administració Local de Catalunya. Així les coses, pot comprendre perfectament V. S., que és home pràctic i coneixedor de la forma en què es porten a cap els Decrets, que precisen abans de llur publicació en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*, l'aprovació pel Consell Executiu; pot comprendre, repeteixo, que en el curs d'un dia, millor dit d'unes hores, perquè jo vaig rebre la carta a la tarda, no es podia estudiar i estendre un Decret estructurant la vida local de Catalunya, aprovar-se en Consell i aparèixer en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*. En aquest punt, crec que V. S. em farà la deguda justícia.

Prou sabem que les Minories, amb un perfecte dret democràtic, poden exercir aquesta obra crítica per moure el Govern a què actuï en determinades directrius. Nosaltres reconeixem aquest aspecte democràtic de la interpel·lació; però el senyor Vallès i Pujals ha de comprendre i ha de reconèixer que és de tot punt impossible estructurar tota una organització d'Administració Local de Catalunya en el reduït espai de temps que representen unes hores, sobretot quan ha de mitjançar un acord del Consell Executiu per a l'aprovació del Decret.

Dit això, el restant té per a mi una importància relativa. Han sortit uns Decrets i a més dels Decrets han sortit unes ordres ampliàtories, aclaratòries d'aquests Decrets, posant-los en marxa. Avui, l'Administració local de Catalunya està perfectament definida i dirigida. Això no ho podrà negar V. S. i la prova està que l'estructuració està feta, en què V. S. ha de dirigir principalment els atacs a una suposada intervenció del Poder central mitjançant els seus Governadors civils, cosa que vaig a contestar. Els Governadors civils de Catalunya no han tingut cap intromissió en la vida local de Catalunya des de que han estat traspasats els serveis. V. S. parla del Conseller de Governació en el sentit que no ha dit d'una manera clara les facultats que li donava l'Estatut municipal que encara estan vigents, i jo li diré que quan es va publicar el Decret pel senyor President de la Rē-

pública espanyola, era un Decret prou clar perquè ningú suposés, i menys un Governador civil, que havia acabat la seva intervenció en la vida local de l'Administració de Catalunya. A més, V. S. no ha esmentat cap cas concret. Ha portat una sèrie de retalls de periòdics dient que el Governador havia imposat unes penyores, i jo dic a V. S. una cosa: ¿és que per ventura desconeixia que encara no estan traspassats els serveis d'ordre públic a la Generalitat?

És evident, i té una importància transcendental, que els Governadors tenen encara del Poder central el servei d'ordre públic i també el de sanitat i és fa necessària, per tant, llur intervenció en aquests dos aspectes en els Ajuntaments, perquè V. S. no desconeix que els Ajuntaments estan presidits per un Alcalde que és un delegat de la funció governativa que representa el Governador civil, i és natural que en matèria d'ordre públic el Governador visiti els Ajuntaments per aquests efectes. Però també hi ha una cosa que no fa referència a ordre públic. Són les qüestions de sanitat no traspassades a la Generalitat. No hi ha, doncs, un sol cas d'un Governador civil de Catalunya que, després de publicat el Decret de la República, hagi imposat cap penyora per qüestions referents a l'Administració local. Jo invito a V. S. que esmenti un cas concret d'intromissió directa en aquest sentit.

M'ha estranyat molt i no he pogut comprendre que hagués causat a V. S. certa estranyesa el que es publicués una circular als Governadors civils indicant-los la conveniència que avui per avui el Govern de Catalunya no ha d'anar a la renovació dels Ajuntaments per l'article 29.

És totalment difícil el desarticular en uns breus moments, com representa uns dies dintre de la vida general de Catalunya, l'Estat centralitzat que s'havia fet a Catalunya i que s'havia minimitzat, i és difícil fer entendre a tots els Ajuntaments que han acabat les relacions d'Administració Local amb els Governadors civils, i que els Governadors civils fessin la pregunta sobre la renovació per l'article 29. Per això el Govern de Catalunya va publicar la circular donant a entendre que no era l'oportunitat de la renovació dels Ajuntaments per l'article 29. Això fa que quan V. S. va dirigir la pregunta en aquest Parlament, jo li contestés dient-li que per ara no anàvem a una renovació dels Ajuntaments per l'article 29; per ara! V. S. volia que s'afirmés que quedaven suspesos definitivament els Ajuntaments, i per això vaig rectificar-lo amb una interrupció dient-li que no era el que jo havia dit, sinó que el Consell de la Generalitat entenia que no procedia la renovació, per ara, dels Ajuntaments elegits de conformitat amb l'article 29. En el projecte de llei que dintre pocs moments llegiré, es demostra que la suposició de V. S. no té lloc; altrament, com que aquest projecte de llei donarà lloc a un debat, aleshores serà l'hora de puntualitzar aquesta sèrie d'extrems que no es puntualitzen en aquests moments.

Per tant, senyor Vallès i Pujals, crec que V. S. trobarà bastants llocs per a fer impugnacions contra el Consell Executiu de la Generalitat, i trobarà lloc per a fer impugnacions contra el Conseller de Governació, a bastament. Però cal

que reconegui V. S. que les acusacions fetes contra el Consell Executiu i especialment contra el Conseller de Governació, no tenen consistència, són únicament fetes a base de retalls de periòdics.

Nosaltres tenim un concepte altíssim de la funció de l'Administració local, i no hem deixat de comprendre que no era una cosa important el traspassar a la Generalitat, i avui en front de la interpellació de V. S. ens trobem més afermats en la nostra posició per la vida autònoma de Catalunya.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE: La raó d'intervenir en la interpellació formulada pel senyor Vallès i Pujals, és per quant el dia 27 de gener pre-gava jo al senyor Conseller de Governació que tingués a bé contestar-me una pregunta en relació amb el decret del 14 de gener de l'any 1933, publicat pel Govern central. El senyor Conseller de Governació, que exercia llavors amb caràcter interí aquest Departament, em va indicar que, per aquesta circumstància, era procedent que ajornés la pregunta, i jo, lògicament, naturalment, vaig ajornar el formular la pregunta. Més tard, indicant el mateix senyor Conseller la conveniència que se'm concedís la paraula per fer la pregunta, es reafirmaren, el 4 de febrer, les raons per a no formular-la en raó a no haver-se fet càrrec del Departament que avui regenta. Tot això era perfectament explicable i va motivar el que no formulés la pregunta en qüestió. A últims de febrer indicava al senyor Conseller Delegat que tenia pendent aquesta pregunta, i com que aquesta havia d'entendre's a alguns Decrets que anaven signats pel senyor Conseller Delegat com a Conseller de Finances, se'm va indicar que tal volta era convenient que la pregunta es formulés en temps en què hi fos present en el Parlament el senyor Conseller de Governació. Jo suposo que si el senyor Conseller de Governació no ha cregut oportú que formulés la pregunta, lògicament hauria d'ésser perquè hi havia formulada la interpellació del senyor Vallès i Pujals i preferia escoltar les dues qüestions en la mateixa interpellació.

(Diversos senyors Diputats estan parlant. El President crida l'ordre amb la campaneta.)

Jo crec, senyors, que a més del que ha dit el senyor Vallès i Pujals en allò que s'ha fet ja o que ha estat legislat per part del Consell de la Generalitat, no s'até a ço que hauria de fer-se per arribar a una estructuració perfecta de tot el que afecta a l'Administració local dintre de Catalunya.

Un Sr. DIPUTAT de la Minoria de Lliga Catalana: Ni tan sols clara.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Ni tan sols clara, perquè en moltes qüestions hi ha intromissions. (Estant parlant diversos senyors Diputats.)

El Sr. PRESIDENT: Ordre, senyors Diputats.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Es per això que formulo la doble pregunta al senyor Conseller de Governació, i també és per això que assenyalaré algunes de les deficiències que jo observo.

El primer Decret que es va publicar referent a

traspàs de serveis d'Administració Local, com deia molt bé el senyor Vallès i Pujals, va ésser el de 14 de gener de l'any corrent. Aquest Decret, en el seu article 1.º, deia que es traspassen a la Generalitat de Catalunya totes les funcions que respecte als serveis de règim local i provincial estan avui encomanades a la Direcció General d'Administració o a llurs autoritats i funcionaris delegats. Aquest sol precepte, al meu entendre, havia de portar com a conseqüència que el Govern de la Generalitat demanés immediatament una aclaració respecte del contingut d'aquest article; perquè jo he llegit ço que regeix en la Llei municipal antiga, ço que regeix en l'Estatut municipal, ço que regeix en la llei provincial i ço que regeix en l'Estatut provincial, i en cap dels quatre preceptes, en cap, en absolut, es parla enlloc que hi hagi facultats de la Direcció General d'Administració Local, sinó que del que es tracta és de facultats del Ministre de la Governació o del Governador. Si nosaltres volem suposar que en allò que es traspassen totes les funcions de la Direcció General d'Administració Local, és que es traspassa tot allò en què havia de resoldre el Ministre de la Governació, jo crec que valia la pena que ho aclarissin i que ho demanessin. Però, partint de la suposició que hagi estat així, aleshores sorgeix una altra qüestió. Per l'article 10 del mateix Decret ja no podem dir que hi hagi aquesta facultat resolutoria que tenia el Ministre de la Governació i, en sa conseqüència, ja no ens trobem que interpretant l'article 1.º amb aquesta amplitud poguem arribar a la conclusió que no sols es traspassa allò que és de tramitació, sinó que, a més, la resolució per part del Ministre; sinó que en el que afecta a l'article 10, clarament es diu que respecte d'aquest servei únicament es traspassa la tramitació dels expedients. I, en efecte, diu l'article 10: «Substituirà la Generalitat de Catalunya a la Direcció General d'Administració en la tramitació dels expedients que incoïn els Ajuntaments de la dita regió, per a la cessió de béns i emissió d'emprèstits.» És a dir, que està ben clar l'article 10: que única i exclusivament en allò que afecti a la tramitació d'aquests expedients es traspassa a la Generalitat de Catalunya. La legislació referent a la tramitació i resolució d'expedients de cessió de béns dels Ajuntaments i d'emprèstits, és segons el Decret de la República de 16 de juny del 1931, convertit en Llei per la disposició de 15 de setembre del 1931, el Decret de 2 d'abril del 1930 i les Ordres de 4 i 18 de juny del 1930. Segons aquests Decrets, segons el Decret de 21 d'abril del 1930, pot desprendre's que, en ço que afecta a emprèstits i cessions, correspon la resolució al Ministre d'Hisenda; però ja les Ordres de 4 i 18 de juny del 1930 aclaren aquest punt i assenyalen ben terminantment la distinció d'això que afecta a la cessió de béns i d'això que afecta a l'emissió d'emprèstits. Quan es tracta de cessió de béns, la proposta — així diu l'apartat B, en la norma 4.ª de l'Ordre del dia 4 — serà del Ministre d'Hisenda, però la resolució serà del Ministre de la Governació. Així ho assenjala la regla 3.ª de l'Ordre del dia 18. Diu que els acords de les pròpies Diputacions i dels Ajuntaments de règim comú relatius a la cessió de béns i deures patrimonials, no podran ésser executius sense l'aprovació — l'aprovació — del Ministre de la Governació, al qual, en efecte, per les Diputacions o Ajuntaments interessats, es sollicitarà aquella per conducta del Governador civil, expres-

sant els motius de la cessió, com l'objecte i fins que persegueixin, com els justificants que estimin necessaris, ço que, amb informe, elevarà la sollicitud al Ministeri de la Governació perquè resolgui, oint prèviament al Ministre d'Hisenda.

El Sr. COMORERA: *Otrosí.*

El Sr. ROVIRA I ROURE: Resultat de tot això és que si, segons el Decret de traspass de serveis que abans hem esmentat, en l'article 10 exclusivament, es traspassa ço que afecta a la tramitació dels expedients — perquè això ho diu ben clarament l'article 10 —, resta en peu qui els ha de resoldre. ¿Es que aquests expedients han de seguir resolent-los el Ministre de la Governació? ¿Es que, pel contrari, s'entén que ha de resoldre'ls el senyor Conseller de Governació? Si és el primer, si ha de seguir éssent el Ministre de la Governació, és indubtable que interessava aclarir-ho, però, a més d'aclarir-ho, era de plànyer en quant representava una disminució de les atribucions de la Generalitat, i, per tant, accelerar que en aquest punt es traspassi també el servei. Si, pel contrari, això no corresponia al Ministre de la Governació, sinó al Conseller de Governació, en aquest cas interessava molt més aclarir-ho; però era estrany que en el Decret de Traspàs de Serveis es parlés en molts dels seus articles de «Resolució» i, en canvi, aquí es parlés exclusivament de «tramitació».

A això es concretava la pregunta que jo volia fer el dia 27 de gener al senyor Conseller de Governació; però des d'aleshores han vingut un conjunt de Decrets — com ja deia el senyor Vallès i Pujals —, uns dictats pel Govern central, traspassant altres serveis d'Administració Local i, ensems, han vingut també Decrets del Govern de la Generalitat en relació a aquest traspass de serveis. Així, pocs dies després, el 4 de febrer, es dictava un altre Decret pel Govern de Madrid, traspassant els serveis d'Administració Local, en allò que fa referència a les Hisendes locals. En aquest Decret s'assenjala ja en el seu article 1.º una major concreció que no es feia en l'article 1.º anterior, per quant es diu que el que es traspassa és els serveis del Ministre d'Hisenda, les seves Direccions Generals i organismes i dependències centrals i provincials. I aquí és indubtable que el fet de què abans no es parlés més que de la Direcció General d'Administració Local i es parlés de Ministeri, del Ministre, aquesta distinció podria refermar-nos el fet que en realitat en el Decret de 14 de gener del 1933 no s'havien traspassat més que facultats de tramitació, però sota cap concepte facultats de resolució. El mateix Decret de 4 de febrer, en el seu article 7.º, assenjala, en el seu paràgraf 2.º, que les relacions de l'Administració central i local de l'Estat amb dites Corporacions, autoritats i funcionaris es portaran a efecte per conducte de la Generalitat de Catalunya. Això és ben concret en el Decret de Madrid, i això ha estat recollit també en un Decret del Govern de la Generalitat. Però, com que anem analitzant aquests distints Decrets, és necessari fer una petita anotació respecte d'aquest 2.º paràgraf de l'article 7.º d'aquest Decret. Això ha portat com a conseqüència que en tots els organismes de l'Administració central a Catalunya es trobin en el moment actual en què per a la més petita cosa que necessitin de tots els Ajuntaments de Catalunya, haver d'acudir al Govern de la Generalitat, i del Govern de la Generalitat anar als Ajuntaments, i després el

retorn dels Ajuntaments al Govern de la Generalitat, i del Govern de la Generalitat a les Oficines que depenguin del Poder central. Nosaltres, que en tot moment hem cregut que l'Administració espanyola peca de massa burocràcia, de massa tramitació, en crear aquest nou tràmit amb aquest article que ara estem comentant, és indubtable que porta com a conseqüència el fet d'una tramitació molt empitjorada, amb un retard en tota classe de serveis que s'hauria de procurar per part de la Generalitat que no tingués lloc.

En totes les oficines, per exemple d'Hisenda — jo he estat servint en una d'elles, no precisament la més important — això passa. I si passa a la de Lleida, molt més ha de passar a les oficines de Barcelona, on es multiplica molt més el servei; en aquella oficina, com deia, el departament que jo regentava havia de dirigir als Ajuntaments de quinze a vint comunicacions diàries, i si això, avui en dia, ja no es pot fer directament de l'oficina a l'Ajuntament, sinó de l'oficina a la Comissaria de la Generalitat, perquè de la Comissaria vagi a la presidència i de la presidència s'hagi de portar a l'Ajuntament en qüestió i de l'Ajuntament en qüestió torni a la presidència de la Generalitat i de la presidència de la Generalitat hagi d'anar a la Comissaria corresponent i de la Comissaria corresponent hagi d'anar a l'oficina a què correspongui...

El Sr. PRESIDENT: Permetrà el senyor Rovira que li adverteixi que li resten cinc minuts del temps que reglamentàriament disposa. Li dic, perquè pugui distribuir-se el que volia dir dintre d'aquest temps.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Ho feia a l'objecte de no formular una altra interpellació respecte d'aquesta matèria; procuraré, no obstant, ésser breu. Tot això porta com a conseqüència una pertorbació gran a totes les oficines i, per tant, a la creació de nova burocràcia en perjudici de la Generalitat de Catalunya. Hi ha hagut un altre Decret, dictat ja aquest pel Govern de Catalunya, organitzant els serveis d'Administració Local i assessoria d'Administració municipal. L'important d'aquest Decret és que assenyala que allò que afecta a l'Administració Local regirà fins que s'hagi aprovat una Llei municipal, que diu el preàmbul d'aquest Decret, fins que no estigui aprovat l'Estatut orgànic de Catalunya i que mentre això no passi tota aquesta legislació tindrà caràcter interí. Aquest caràcter d'interinitat és de plànyer perquè, quant als Decrets dictats per la Generalitat de Catalunya, ha creat una situació respecte de les resolucions que es puguin fer, dels recursos que es puguin promoure en contra de les resolucions de la Generalitat, puix que tot això es troba ja portat a uns organismes exclusivament polítics, sense imparcialitat deguda per a judicar. En efecte, hi ha un Decret de 15 de febrer del 1933, l'article 2.ª, del qual diu que «correspondrà al Conseller de Finances dictar resolucions en els casos en què de conformitat amb les disposicions vigents, correspongués fer-ho al Ministeri d'Hisenda, les seves Direccions Generals i organismes centrals». Aquest article 2.ª, en definitiva, no ve més que a assenyalar una paritat i no cal comentar-la; el que fa el Ministre d'Hisenda és indubtable que haurà de fer-ho el Conseller de Finances. Però hi ha, en canvi, un article 3.ª que diu: Les funcions encomanades per l'actual legislació a les Delegacions d'Hi-

senda i organismes de l'Administració Local de l'Estat, seran resoltes pel Conseller de Finances, el qual podrà delegar les que estimi oportú de delegar en la persona que vulgui designar. Podrà també delegar als senyors Comissaris de la Generalitat, les referents a les demarcacions de les respectives Comissaries. En primer lloc, és de lamentar molt que s'hagi fugit d'un funcionari que no era polític, d'un funcionari que estava o havia d'estar almenys apartat per complet de la política, i en canvi, les resolucions en aquest acord es portin davant d'un funcionari o autoritat, que en definitiva és una autoritat política. I això, com autoritat de partit que és la Comissaria de la Generalitat, és indubtable, senyors Diputats, que això representa una intranquil·litat per a tots aquells senyors que puguin promoure recursos contra resolucions dels Ajuntaments.

I a més hi ha una segona anomalia en aquest Decret, i és que assenyala l'article 2.ª que en allò que ara ha de resoldre el Ministre d'Hisenda resoldrà el Conseller de Finances i en l'article 3.ª, diu també, que en allò que hagi de resoldre el Delegat ho farà també el Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: O persona a la qual delegui.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Però suposant que no delegués, resoldrà ell, amb la qual cosa ens trobem que, agafant l'Estatut municipal a la mà, quan s'hagi de resoldre davant del Delegat anirà el senyor Conseller de Finances i contra l'acord del Conseller que s'havia d'anar llavors davant del Ministre d'Hisenda, haurem de tornar a anar al Conseller de Finances. Existeix encara un altre Decret, que examinarem breument per a no allargar massa la discussió. En aquest Decret hi ha un apartat 3.ª que diu — aquest Decret és del Govern central, passant allò que afecta a les «Diputacions catalanes» —: «Els acords que adopti la Generalitat de Catalunya referents a l'exacció i recaptació dels seus recursos, procedents de la Hisenda de les antigues Diputacions, posaran terme a la via governativa — són termes del Decret — i cessarà per tant la competència atribuïda als Tribunals econòmic-administratius, per a conèixer les reclamacions que es presentin contra els acords al·ludits.» Diu ben clar aquest precepte que aquí s'acaba la via governativa. En conseqüència, si s'acaba la via governativa, contra aquests acords ja no hi cap més que el recurs contencioso-administratiu, així ho diu la Llei de 22 de juny del 1894. Però malgrat això i d'ésser tant terminant el Decret de què aquí acaba la via governativa ha vingut la Generalitat i ha creat no res menys que dos recursos contra aquestes resolucions, dos recursos de caràcter governatiu. Llavors no em diguin que acaba la via governativa quan anem a crear dos recursos en via governativa contra aquestes acords.

El Sr. CONSELLER de Governació: ¿I el Tribunal econòmic-administratiu, senyor Rovira?

El Sr. ROVIRA I ROURE: El Tribunal econòmic-administratiu, diu aquest mateix precepte, que desapareix, i per això diu: «els acords que adopti la Generalitat de Catalunya referents a l'exacció i recaptació dels seus recursos procedents de la hisenda de las antigues «Diputacions» posaran terme a la via governativa i cessarà per

tant la competència atribuïda als Tribunals econòmic-administratius per a conèixer les reclamacions que es presentin contra els acords alludits». És a dir, quan contra aquests acords es podia anar abans al Tribunal econòmic-administratiu, ara en virtut d'aquest precepte quedarà closa la vida governativa; això és el que diu el Decret. Malgrat això, ha vingut la Generalitat i en el seu Decret de 20 de febrer del 1933 ha dit que, respecte d'aquests actes, es recorrerà en alçada davant el Comitè de Finances.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: És la reglamentació de l'acord de la Comissió de traspàs de serveis.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Aquí es deia que acabava la via governativa i en canvi aquí es diu que hi ha un altre recurs.

El Sr. CONSELLER de Finances: Dintre la Generalitat, sí, perquè són organismes de la Generalitat. Això vol dir que la via governativa no és del Govern central, sinó de la Generalitat.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Doncs bé, admetem-ho. Però és que a això anava la doble argumentació de què s'acabi o no; però és que encara no ha acabat la via governativa en la regulació que dóna en aquest Decret de 20 de febrer del 1933 el Govern de la Generalitat, sorgeix una altra enormitat jurídica al meu entendre, i és que aquest Decret, en el seu article 1.º, diu que contra aquests actes, els actes administratius de la Generalitat, referent a l'aplicació i efectivitat d'exempcions, seran recorribles en alçada davant del Comitè de Finances. I un Decret també de la Generalitat de la mateixa data diu que el Comitè de Finances estarà constituït sota la presidència del Conseller de Finances, pels Caps de Secció del Departament de Finances i actuarà com a Secretari el Cap de la secció tècnico-administrativa. Doncs bé; contra l'acord d'aquest Comitè de Finances diu el mateix article 1.º d'aquest Decret: «Contra les resolucions del Comitè podran els interessats interposar dintre els deu dies davant del Conseller de Finances.» I al meu entendre — jo crec que puc exposar el meu criteri — és una enormitat jurídica que contra un Comitè en què sigui President un senyor, els recursos siguin davant d'aquest mateix senyor.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: I els recursos de reposició no són sempre davant del mateix senyor? (*Rumors de desaprovació en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Això no és un recurs de reposició. Està ben clar el Decret de què no és un recurs de reposició.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: I els recursos de reposició, quan es vol recórrer davant de la mateixa autoritat?

El Sr. ROVIRA I ROURE: Es que no és ni tan sols davant de la mateixa autoritat, sinó d'un sol dels membres de l'autoritat d'aquest Comitè. De manera que aquí està l'enormitat; si hagués estat contra un acord del senyor Conseller, anar a aquest Comitè tindria una explicació, però contra un acord d'aquest Comitè, anar exclusivament al President, això és una enormitat.

El Sr. SOL: Es clar que és una enormitat.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Finalment, en

aquest mateix article 1.º hi ha una altra qüestió que és interessantíssima per a les ex-províncies de Catalunya que es tingui en compte. Diu aquest article en el seu darrer paràgraf que, contra les resolucions del Conseller, hi cap el recurs contencioso-administratiu. Es indubtable, senyors, que si els recursos contra les resolucions del Conseller són davant del contencioso-administratiu, com que les resolucions són dictades a Barcelona, ens trobarem amb què s'ha de recórrer davant del Tribunal contencioso-administratiu de Barcelona, en tant que això no s'aclareixi — i no s'ha aclarit fins ara — per la Generalitat de Catalunya.

El Sr. SOL: No s'hi varen fixar; és vident. (*Rialles en la Majoria.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: I com que això representa una indubtable tendència centralitzadora, és per això que interessa que, respecte d'aquest punt, s'arribi també a una concreció per part del Govern i no es deixi tan enlaire com es fa en aquest Decret.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Senyors Diputats: En realitat, després del parlament del senyor Conseller de Governació, gairebé fóra de més que jo molestés a la Cambra, però em considero alludit, ni que sigui indirectament, per les paraules que ha pronunciat el meu amic particular senyor Vallès i Pujals. He d'intervenir breument per a dir, en aquest sentit, que, a més dels serveis que encara tenen els Governadors civils, avui i dintre de la seva competència hi ha el de la Inspecció del Treball; els Governadors són els Inspectors del Treball, i, a més, aquestes atribucions que aquí s'han esmentat, les de Sanitat, d'Ordre públic, àdhuc, indirectament, les d'Instrucció Pública i les de Treball. Això fa que, malgrat el traspàs de serveis, que no es fa tan aviat com nosaltres voldríem, però que pot fer-se més de pressa, tinguin atribucions que els obligui moralment i legalment a estar en contacte amb els pobles. Jo he tingut l'honor, i aquí ve l'allusió, i penso tenir-lo encara molt sovint, mentre hi hagi Governador civil a Tarragona, d'acompanyar a l'actual digníssim Governador de Tarragona en aquestes excursions que el senyor Vallès i Pujals ha ressenyades en periòdics i, precisament, si el senyor Vallès i Pujals, en l'actuació del qual jo no m'he de barrejar, en lloc de fer un càrrec directe o indirecte al Conseller de Governació, i que, per tant, requia sobre els Governadors del que feien aquests en realitzar aquestes visites, hagués preguntat al senyor Conseller de Governació què feien aquests en aquestes visites, jo estic segur que hauria felicitat els Governadors, perquè jo, testimoni presencial, li puc dir que col·laboren d'una manera eficaç, evidentíssima, a l'obra nostra d'autonomia, perquè als Ajuntaments els diuen: «Aquestes funcions ja no són nostres, són de la Generalitat; no acudiu a nosaltres per aquests recursos; no ens dirigiu aquestes instàncies, car hem d'anar a la Generalitat, i si, en algun cas, necessiteu la meua signatura, serà estrictament per a col·laborar a l'obra de la Generalitat, en la qual actuen d'una ma-

nera indirecta els Comissaris.» I nosaltres tenim una gran satisfacció, perquè, a més d'aquesta labor directa que els hi correspon per la competència que tenen, realitzen aquesta indirecta de col·laboració a la nostra autonomia, portant a molts pobles la sensació de la República d'esquerra que, fins ara, no havien portat els Governadors d'altres temps.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació : Senyors Diputats : Breument per a contestar al senyor Rovira i Roure en la seva intervenció, a la interpellació que ha iniciat el senyor Vallès i Pujals. El senyor Rovira i Roure m'ha plantejat una quantitat de problemes i, en mig de l'intrincat bosc de subtileses, jo no més he trobat directament per aquest Conseller de Governació, que m'afecti directament una pregunta. La resta de les seves imputacions, la resta dels seus dubtes que ha exposat aquí, al Parlament, són únicament i exclusivament de la competència del Conseller de Finances. Si el senyor Rovira i Roure hagués tingut la bondat de llegir els Decrets que ha publicat el *Butlletí de la Generalitat*...

El Sr. ROVIRA I ROURE : En efecte, i per això vaig consultar també al senyor Conseller de Finances si podia fer la pregunta i em va indicar que la fes en un moment que estiguessin ambdós en el banc roig.

El Sr. CONSELLER de Governació : ...sabria perfectament el senyor Rovira i Roure que les qüestions d'hisendes locals pertanyen únicament i exclusiva al Conseller de Finances. Per tant, em perdonarà V. S. que jo no contesti el que fa referència a hisendes locals. Si ho té a bé, el Conseller Delegat, com a Conseller de Finances, ja ho farà amb la deguda documentació necessària en aquests casos. Però del començament, de l'inici de la intervenció de V. S. jo hi he trobat dos retrets : l'un és perquè jo havia pregat a V. S. que no em fes aquesta pregunta pel caràcter provisorï que jo tenia en la Conselleria de Governació. Aquest retret V. S. l'ha salvat a la vegada que l'ha fet. El segon és el que fa referència al que ha dit del Decret de traspàs, que en l'article 10 significa que la tramitació dels assumptes d'Administració Local pertanyeran a la Generalitat, i en canvi...

El Sr. ROVIRA I ROURE : En aquest aspecte.

El Sr. CONSELLER de Governació : En aquest aspecte afecta particularment al Conseller de Governació i, en canvi, quant al traspàs d'hisendes locals queda molt aclarit. Jo vaig a donar una explicació, explicació òbvia, claríssima, evidentíssima : en traspassar-se els serveis d'Administració Local, és una de les branques que té el Ministeri de la Governació de Madrid. El Ministeri de la Governació de Madrid, té la Sanitat, té la part diguem-ne d'Administració Local pròpiament dita, té l'ordre públic, i, per tant, no es pot dir al Ministre perquè no es traspassaven encara tots els serveis ; s'ha de fer referència únicament i exclusiva als d'Administració Local, i pràcticament aquest Conseller s'ha trobat en el cas que la Direcció General d'Administració Local de Madrid

ha traspassat tots els expedients que estaven pendents de resolució i de tramitació al Conseller de Governació de la Generalitat, i no hi ha intromissió de cap classe dintre de la Generalitat del Govern central de la República. Crec que amb aquestes breus paraules V. S. aquietarà la seva consciència. Aquest cas, no era el cas del Ministre de Finances de la República espanyola, perquè el Ministre de Finances de la República espanyola, en traspassar-se les hisendes locals, traspassava absolutament tot el que feia referència a hisendes locals i, aleshores, es podia dir perfectament que era el Ministre de Finances ; no en el cas de l'Administració Local, que era solament una part del que feia referència al Ministeri de la Governació.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances : He d'intervenir purament i exclusiva en aquesta interpellació, en la qual el seu conjunt correspon al Conseller de Governació, per a recollir aquelles parts del discurs del senyor Rovira i Roure que feien referència al Departament de Finances. Procuraré fer-ho amb la major brevetat possible, però contestant als punts principals de la seva intervenció.

Ha indicat el senyor Rovira i Roure — no sé si ho ha indicat, perquè en aquell moment jo no he pogut copsar bé, però de totes maneres a mi em serveix per a fixar la meua posició —, que en els Decrets aquests s'indicava que el règim actual era un règim transitori fins que vingués el Parlament a decidir en definitiva, en el moment que votés l'Estatut municipal, la Llei municipal de Catalunya. Jo crec que això ha d'ésser així, però crec que nosaltres, en el Consell de la Generalitat, no podem fer res més que aquesta cosa ; crec que s'ha de fer, per una banda, posar en marxa, en funcionament aquest organisme — que ens retreia el senyor Vallès i Pujals que no ho féssim —, de manera que hem de fer-ho immediatament per acord del Consell ; però, per altra part, mai podem tenir nosaltres la pretenció de donar a allò que féssim un caràcter definitiu, majorment si nosaltres afegim que havíem de fer això en posterioritat a l'aprovació de l'Estatut interior, perquè és evident que el règim territorial ha de venir condicionat pel que l'Estatut aquest determini.

Nosaltres no sabem quina serà la demarcació definitiva territorial i necessitem que el règim definitiu el doni l'Estatut municipal, i que abans d'aquesta Llei municipal es determini en l'Estatut interior el que fa referència a la demarcació territorial.

Per altra part, jo he de manifestar al senyor Rovira, i he de recollir en la part que fa referència — molt poca, però — al Departament de Finances, el que ha dit el senyor Vallès i Pujals sobre el traspàs de serveis, que es refereix igualment a allò que ha dit el senyor Conseller de Governació, i he de dir que està complet, absolutament, de manera que no hi ha res parat, tot va en la mateixa forma que abans, i no hem fet res més que allò que ha de fer una regió autònoma, substituir els organismes de l'Estat central pels organismes autònoms, de manera que no hi ha res que estigui en

una situació dilatòria i el traspàs ha estat ja efectuat completament.

Ara, el senyor Rovira analitzava d'una manera minuciosa, gairebé jo diria paraula per paraula i punt per coma, aquests Decrets i intentava algunes vegades fins posar-los en desacord amb els acords de la Comissió Mixta de traspàs, quan jo li he fet notar que era el que havia d'ésser una reglamentació de l'acord primer que havia pres la Comissió de Traspàs, de manera que la Comissió de Traspàs pren un acord i el Govern de Madrid i el Govern d'aquí el sancionen, una vegada sancionat hem d'ésser nosaltres els que fem els Decrets per a reglamentar, per a donar efectivitat a aquests traspàsos, i aleshores em retreia el senyor Rovira que hi havia, com ho diré jo, una sèrie de juxtaposicions, per dir-ho així, entre els càrrecs, entre les funcions, entre les autoritats, entre les persones que havien d'exercir aquestes funcions; i jo he de dir al senyor Rovira que, es vulgui o no, era una necessitat en què ens trobàvem. L'Estat central, en tota l'amplitud de les seves funcions — i d'això se'n farà càrrec el senyor Rovira — tenia un graonat molt més llarg d'autoritats, de funcionaris, d'elements en el qual encabir tota aquesta sèrie de funcions que es tenen de realitzar, i nosaltres ens hem trobat que en el moment en què es redueix l'actuació, aquest graonat forçosament ha d'ésser molt més restringit. Aleshores sols ens cabien dues solucions: una, la que hem cregut que era més convenient, donades les presents circumstàncies, que aquest graonat es fes a base del cas actual, o l'altra, que potser plauria al senyor Rovira, que era reproduir tots aquells organismes de l'Estat, a base de tenir aleshores aquells funcionaris, o aquelles autoritats que fessin aquestes funcions, però ja ha dit el senyor Rovira que ell havia parlat prèviament — i em referiré després a això — que ell havia parlat que no convenia augmentar el burocratisme, i jo he de dir que en aquests moments no sols a nosaltres no ens convé la burocràcia, sinó que en aquest estat transitori en què ens trobem actualment, i ja he dit que abans això hauria de venir al Parlament, hauria estat per nosaltres no ja sols una imprudència des del punt de vista econòmic, financer, augmentar la burocràcia, sinó que, a més, hauria estat una lleugeresa que semblaria voler prejutjar la decisió que hauria de prendre el Parlament. Amb els elements que avui enim, hem pres la solució més modesta, hem articulat en la manera que ens ha semblat més racional i més justa aquests serveis que avui ja tenen llur efectivitat, i no hem volgut bastir aquí una gran estructura, un gran organisme, sinó que ho hem deixat al Parlament per quan estigui fet ja el traspàs de serveis complet, perquè aquest, podent veure la cosa amb una perspectiva absoluta de capacitat, per dir-ho així, vegi quins són els organismes que en definitiva han d'estructurar la vida local catalana. De manera que no és que no hem meditat aquestes coses, com assegura el senyor Rovira; cada una ha estat objecte d'un estudi conscienciat i minuciós, però nosaltres no hem volgut acceptar la responsabilitat de crear una sèrie d'organismes que potser després haurien estat contraproduents,

i nosaltres ho hem deixat al Parlament, perquè en el moment necessari, i potser amb l'experiència d'aquest règim provisional que nosaltres hem establert, en el seu dia dicti aquelles normes d'estructuració de la vida local.

I amb això gairebé ja hauria contestat el que deia el senyor Rovira, sinó hi haguessin dos punts en els quals tinc especial interès de fer remarcar. En un d'ells ha parlat del centralisme. Jo crec que ja hauríem de bandejar completament aquesta paraula en les deliberacions de la vida local catalana, en el que fa referència a Catalunya. Nosaltres tenim de la vida local catalana, almenys el que ara parla ha demostrat moltes vegades, fill com és de comarca, no fill de Barcelona, en tota una actuació llarga, ha demostrat moltes vegades que sentia la vida local catalana en una intensitat pregona, però al mateix temps hem fet compatible aquest sentit de què parlàvem, de totalitat comarcal, en el sentit de la totalitat catalana, i en aquest punt com en l'altre que diré després, hi ha una contradicció entre el que ha dit V. S. i el manifestat pel senyor Vallès i Pujals. Perquè fins la Constitució diu que Catalunya constituirà una regió, i aquesta regió, aquesta totalitat integral que nosaltres anomenem Catalunya, la considerem en un aspecte de totalitat, i nosaltres, almenys el que ara parla, que ha fet tot el possible per a conservar totes les essències comarcals i que al mateix temps ha cregut que no s'havia d'ar barroerament a l'acoplament de serveis i funcions i organismes, sinó que, al contrari, s'havia d'anar en una forma harmònica, justa i paulatina. En canvi, ha de protestar amb tota cordialitat, però ha de protestar, que es puguin portar a l'argumentació paraules de centralisme barceloní, perquè estudiant Catalunya en tota la seva diversitat variada, afirma sempre la seva integritat única.

I l'altre punt és aquell a què feia referència el senyor Rovira, a la part burocràtica que representa el fet que tots els organismes, que tots els Municipis, es tinguessin de dirigir al President de la Generalitat, perquè el President de la Generalitat després, a la seva vegada, ho trametés als organismes competents de l'Estat, i aquests ho tornessin a trametre als Municipis; i aquí sí que hi ha una veritable contradicció, flagrant, completa, entre la posició del senyor Rovira i la del senyor Vallès i Pujals.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Mostrant-la amb fets.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Quines habilitats!

El Sr. CONSELLER de Finances: Moltes vegades l'afany polèmic de la Minoria regionalista els porta a habilitats. La Constitució que ha llegit el senyor Vallès i Pujals diu d'una manera ben clara que l'Estat espanyol està integrat per Municipis mancomunats en «provincies», i per regions autònomes, quan es constitueixin en règim d'autonomia, de manera que deia el senyor Vallès i Pujals que des del punt de vista de vida local, el Municipi desapareixerà davant de l'Estat.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Exactament.

El Sr. CONSELLER de Finances: Aleshores nosaltres tenim, per altra part — també ho podem citar, quan els textos recolzen la nostra argumentació — tenim que diu ben clarament que el President de la Generalitat assumeix la re-

presentació de Catalunya. Aquest, senyor Rovira, si algun assumpte ha estat meditat — i jo dic que ho han estat tots, no n'hi cap que s'hagi fet lleugerament — si un ha estat meditat, és precisament aquest, perquè aquest perill i aquestes dificultats que veia el senyor Rovira, el fet de la complicació burocràtica que resulta d'haver de cursar totes les comunicacions dels Ajuntaments a través de la presidència de la Generalitat, podeu pensar que a cap de nosaltres, dels que hem viscut aquest problema, no se'ns havia d'escapar ni havíem de desconèixer-lo. Però, pensant-ho ben meditatament, mirant el pro i el contra de quines coses havien de resultar més avantatjoses, nosaltres hem cregut que tot allò que són funcions del que representa en aquests moments l'autonomia de Catalunya, s'havien de decidir, malgrat les complicacions burocràtiques que això representa, s'haurien de decidir pel fet de què veritablement el que representi en totes aquestes relacions els organismes locals en les seves relacions amb els organismes de l'Estat, Delegacions d'Hisenda per exemple, sigui el President de la Generalitat. Tant ens hem preocupat d'aquestes coses, que en un altre Decret, publicat el dia 25 de febrer, suposo que l'ha vist V. S., es publicava la reglamentació, la forma en què s'ha de fer aquesta tramitació dels expedients de la vida local, i nosaltres, ja preocupant-nos d'aquest assumpte, hem buscat aquella fórmula que permetés la màxima rapidesa i la màxima senzillesa burocràtica en el despatx d'aquests expedients, d'aquests tràmits, sense de cap manera mancar a l'esperit de la Constitució i a l'esperit de l'Estatut; i jo he de dir al senyor Rovira que si tots els assumptes han estat meditats per nosaltres, a aquest, a aquesta reglamentació, potser vàrem estar una setmana donant-li voltes, perfilant les línies d'aquesta reglamentació, sense renunciar a aquella cosa elevada que representa per a nosaltres la unitat de Catalunya a través de la figura del President de la Generalitat.

I és per aquestes raons pel que en aquest Decret s'ha posat aquest article 5.º en el qual es diu que les comunicacions que es refereixin a assumptes de tràmit seran cursades el mateix dia. I així es fa i així es ve fent. Aquesta ordenació està en marxa i els assumptes de tràmit es cursen ràpidament, el mateix dia mitjançant una ordre de trasllat.

«Art. 5.º Les comunicacions que es refereixin a assumptes de tràmit seran cursades el mateix dia d'entrada, mitjançant una ordre de trasllat, que es farà constar en el mateix document. Seran trameses també el mateix dia d'entrada, mitjançant ofici, les altres comunicacions i les que s'adreixin a l'Administració central.»

De manera que ja, aquí, fèiem el doble, la distinció, o sigui que en uns casos serien cursats immediatament, senzillament després d'estampar el segell, i en altres casos que per la seva major importància requeririen un ofici signat pel senyor President excepte els que es referissin a assumptes de tràmit que serien signats en nom del President pel Cap de Negociat de Presidència.

«Les comunicacions — diu — seran signades pel senyor President, excepte les que es refereixin

a assumptes de tràmit, les quals seran signades en nom del senyor President, pel Cap de Negociat de la Presidència, quan es refereixin a Barcelona, i pels senyors Comissaris, quan es tracti d'Ajuntaments de la respectiva Comissaria.»

En aquest ordre, nosaltres hem cercat d'aconseguir que sense perdre aquella unitat que és necessària descentralitzar al mateix temps tot el que no ha de portar en aquestes comunicacions la signatura directa del President, a l'objecte de poder-los donar la major rapidesa de tramitació, sense que això representi renunciar en aquella part que representi un interès superior, encara que també pugui representar dificultats burocràtiques que nosaltres lamentem però que en certs casos no podem prescindir-ne en absolut.

I al fer aquestes aclaracions, més que contestació al senyor Rovira en aquest punt, desitjariem que servissin sinó perquè veiés més que aquests afers nosaltres venim treballant des de fa temps i hi hem posat tots els nostres entusiasmes i tota aquella part de capacitat que ens ha estat possible. Perquè nosaltres, encara que això sigui copiar les paraules del senyor Conseller de Governació quan contestava a la interpellació del senyor Vallès i Pujals, també podem dir que ens considerem modestos, que no ens creiem posseïdors d'un gran talent, però no dubtem en posar al servei de tots els assumptes que ens estan encomanats totes les nostres activitats i tots els nostres entusiasmes. Nosaltres creiem que el fet que representa l'estructurar de nou tot un Estat, encara que petit i autònom, en realitat el que fem és un Estat nou encara que petit, i això exigeix no sols capacitat — aquesta no la tenim en excés —, sinó que també exigeix bona fe i voluntat de treball, i això sí que no ens manca. Hem de comptar forçosament amb una sèrie de cooperacions de temps, amb la mateixa experiència. I així, nosaltres tenim el convenciment que en un temps no massa llarg, en estructurar de nou Catalunya haurem merescut bé del nostre país. (*Mostres d'aprovació.*)

El Sr. PRESIDENT: Abans de prosseguir en aquest debat, la presidència es creu en el cas d'advertir que ha transcorregut el temps dedicat a interpellacions i procedeix ajornar aquesta part de sessió per la de demà i continuar ara amb altres assumptes de l'ordre del dia. ¿Ho acorda així la Cambra?

Diversos Srs. DIPUTATS: Sí, sí.

El Sr. PRESIDENT: Hi ha uns decrets autoritzant el senyor Conseller de Finances per a donar lectura a uns projectes de llei. El senyor Conseller de Finances pot donar lectura a aquests projectes.

(*El senyor Conseller de Finances puja a la tribuna presidencial. Un senyor Secretari dona lectura al Decret de l'honorable senyor President de la Generalitat autoritzant la lectura de diversos projectes de llei.*)

Projecte de Llei sobre l'emissió d'Obligacions de Tresoreria de la Generalitat

El Sr. CONSELLER de Finances: «Al Parlament de Catalunya:

La Generalitat de Catalunya s'ha ajustat en la

seva actuació a una política financiera de contenció en les despeses, tal com aconsellava el caràcter transitori del moment, en què no estan traspassats encara els serveis de l'Estat que l'Estatut determina com a transferibles amb els ingressos que a ells corresponen i la depressió econòmica, tant a la nostra terra com en els altres països. Més endavant, quan s'hagi enfortit la seva Hisenda pròpia i es normalitzi o millori arreu la situació, la Generalitat podrà desenrotllar els plans que justifica i exigeix l'obra de reconstrucció de Catalunya. Però mentre aquest moment arriba, dintre el marc mateix del Pressupost vigent hi ha atencions que és precís satisfer i arbitrar els recursos necessaris, perquè no es deturi l'obra en curs de la Generalitat i fins que vingui el moment en què pugui resoldre amb tota amplitud els seus problemes financers.

La quantitat necessària per a satisfer les esmentades atencions ineludibles, ve fixada per la xifra que en els Pressupostos d'enguany sumen les partides de caràcter extraordinari corresponents a cabals d'emprèstit, afegint-hi un petit marge per a la normalització d'operacions de Tresoreria. Sumen aquestes atencions la quantitat de 15.000.000 de pessetes, que en substitució de la posta en circulació d'Obligacions de l'emprèstit emès en 1928 per l'extingida Diputació de Barcelona, i que la situació actual del mercat de valors no aconsella, es proposa cobrir mitjançant l'emissió d'Obligacions de Tresoreria, reemborsables en el termini de tres anys. En cap cas, com en el de la Generalitat, que travessa el període provisional d'establiment i ordenació de les seves finances, és més justificat el sistema de crèdit a curt termini, tant més quant l'emissió ve avalada per les garanties que ofereix la xifra reduïda del deute de la Generalitat, la fermesa del seu crèdit i la seguretat de sòlid desenvolupament de la seva Hisenda.

Ateses les raons exposades, el Conseller de Finances, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre al Parlament de Catalunya el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er Es autoritza el Consell Executiu per a emetre 30.000 Obligacions de Tresoreria de la Generalitat de Catalunya, de 500 pessetes cada títol, per la quantitat efectiva en total de 15.000.000 de pessetes.

Article 2.^{on} Les esmentades Obligacions de Tresoreria s'emetraran a la par, redevint el 6 per 100 anual, pagat per trimestres vençuts, i es veuran lliures de tot impost o contribució que en la durada dels títols gravi o pugui gravar la renda, essent a càrrec de la Generalitat els impostos de l'Estat que puguin afectar-les. Seran reemborsables pel seu valor sense cap descompte en el termini de tres anys.

La Generalitat de Catalunya podrà, però, recollir les Obligacions abans de llur venciment, abonant en aquest cas el capital de les mateixes i els interessos vençuts.

També seran admeses com efectiu pel seu capital i interessos vençuts, i excloses de prorrateig en tota operació voluntària de consolidació que pugui realitzar-se.

Seràn considerades efectes públics a Catalunya, i seràn vàlides per a fiances oficials i pignoracions.

Article 3.er El producte de l'emissió de les Obli-

gacions de Tresoreria s'aplicarà en primer terme a satisfer les despeses que s'efectuïn d'acord amb les consignacions del Pressupost vigent, corresponents a cabals extraordinaris, així com en el marge que resulti a facilitar el funcionament de la Tresoreria de la Generalitat durant l'exercici.

Article 4.er Les despeses motivades per l'emissió de les Obligacions de Tresoreria, quan pel seu caràcter no tinguin partida determinadament especificada en Pressupost, i d'una manera concreta els interessos que devenguin les Obligacions en el curs del present exercici, es satisfaran amb càrrec a la partida 1231 del vigent pressupost de Despeses.

Es autoritza el Consell Executiu perquè pugui transferir a l'esmentada partida la part necessària del sobrant que quedarà a les partides 1225 i 1226 a conseqüència de la present operació de crèdit.

Article 5.^{on} Es autoritza el Conseller de Finances per a fixar, d'acord amb el Consell Executiu, la data i forma d'emissió de les Obligacions de Tresoreria i dictar les disposicions que siguin necessàries per al compliment de la present Llei.

Barcelona, 8 de març del 1933. — El Conseller Delegat, Conseller de Finances, Carles Pi i Sunyer.»

Projecte de Llei sobre la nivellació del Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona

El Sr. CONSELLER de Finances. «Al Parlament de Catalunya :

L'Ajuntament de Barcelona, en sessió celebrada els dies 5 i 6 d'aquest mes, en aprovar el Pressupost ordinari per al present any va acordar ensem sollicitar de la Generalitat de Catalunya autorització per a ajornar les amortitzacions dels emprèstits municipals per un període de cinc anys i per a l'aplicació o extensió de certs arbitris i impostos, amb l'objecte d'obtenir una efectiva nivellació del Pressupost. El Consell Executiu ha examinat amb tot interès l'assumpte, per la consideració que li mereix l'Ajuntament de Barcelona i per la importància de les qüestions plantejades. Com a resultat d'un detingut estudi ha arribat al convenciment que no podia negar-se a facilitar l'adopció de les mesures de l'Ajuntament de Barcelona que creu necessàries prendre per a l'enfortiment i sanejament de les seves finances. Essent criteri de l'Ajuntament que el crèdit municipal en patia del dèficit crònic amb què venien liquidant-se els Pressupostos el qual portava a una situació insoluble, i que havia arribat l'hora de rectificar coratjosament la tradició financera del Municipi, no podia tampoc el Consell regatejar-li els mitjans per a assolir aquest propòsit, encara que el fer-ho exigeixi sacrificis sensibles però inevitables en un problema tan greu i que ve arrossegant-se de tant temps. Per aquestes raons, el Consell Executiu, creient que les mesures que ha acordat l'Ajuntament contribuiràn a enfortir i sanejar el crèdit del Municipi i podent i han d'ésser l'inici d'una etapa de la seva reconstrucció financera fonamentada en normes de clara sinceritat i d'austera franquesa, ha acordat proposar al Parlament de Catalunya l'aprovació de les autoritzacions sollicitades per l'Ajuntament de Barcelona en relació al Pressupost d'enguany.

De conformitat amb l'acord interior, el Conseller que sotscriu té l'honor de proposar al Parlament de Catalunya l'aprovació del següent :

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er D'acord amb la sollicitud de l'Ajuntament de Barcelona, fonamentada en la necessitat de nivellar el Pressupost d'enguany, se l'autoritza per a ajornar les amortitzacions estipulades a les condicions de tots els emprèstits municipals, per durant un període de cinc anys, o sigui fins el dia 1.er d'abril de l'any 1938.

Article 2.er D'acord amb la sollicitud de l'Ajuntament de Barcelona, igualment fonamentada, se l'autoritza :

a) Per a poder elevar del 2 al 4 per 100 el tipus de participació en els ingressos bruts de les empreses explotadores de serveis públics, la qual participació refont els drets i taxes per aprofitament especials de la via pública.

b) Per a poder elevar l'impost de solars sense edificar fins el 6'50 per 1,000 de llur valor en venda, establint-se una escala que anirà des del 3 per 1,000 fins el 6'50 per 1,000.

c) Per aplicar l'impost de lloguers a les cases de dispeses, les quals tributaran a raó del valor en renda de les habitacions ocupades, descomptant el 25 per 100 i els meublés o cases de dormir que tributaran segons el nombre d'habitacions, a raó del 15 per 100 de llur preu ; i per aplicar aquest mateix impost de lloguers als magatzems, exempts de contribució industrial en virtut del que estableix la base 22 del R. D. de 11 de maig del 1926, fixant el tipus del 5 per 100 d'imposició quan es tracti de fàbriques situades dins el terme municipal, i del 10 per 100 quan aquelles radiquin fora del terme municipal de Barcelona.

d) Per a elevar fins el 20 per 1,000 el tipus impositiu actual del 19 per 1,000 de l'arbitri sobre el producte net de les Societats Anònimes i Comanditàries per accions que no tributen per contribució industrial.

e) Per a establir un arbitri d'impost igual als de les Societats Anònimes i Comanditàries per accions sobre els beneficis que obtinguin els particulars compresos en l'epígraf segon, classe C, de la tarifa 2.ª, de la Contribució d'Utilitats i les Societats de tota mena que pagant per industrial passin a tributar per Utilitats de la tarifa 3.ª.

f) Per a establir un arbitri sobre solars edificats i sense edificar, d'import el 0'25 per 100 de llur valor en venda, compatible amb la participació del 20 per 100 en la contribució urbana.

g) Per a establir un arbitri sobre el preu dels bitllets dels espectacles públics de tota mena, superiors a 1 pesseta, excepte teatres, segons autoritza el R. D. de 3 de febrer del 1931, condicionat pel de 24 de març del mateix any.

h) Per a poder imposar a les Societats Anònimes i Comanditàries per accions que tributen per l'arbitri sobre el producte net, com a quota mínima, l'1 per 1,000 o el 3 per 1,000 sobre el capital, equivalents al 3 per 1,000 i 9 per 1,000 sobre el capital, amb què tributen com a mínim

a l'Estat, a tenor de la contribució sobre les utilitats.

i) Per a elevar les tarifes sobre el consum de licors, vins dolços, escumosos, vermuts i aperitius i vins que excedeixin de 16 graus, tots els quals tributaran a raó de 0'25, 0'50 i 1 peseta per litre, segons el preu respectiu de venda al detall no excedeixi de 5 pessetes el litre i 10 pessetes, o excedeixi d'aquesta xifra. Es considerarà igualment facultats per a arrodonir les fraccions de 0'05 pessetes, així com per establir una tarifa equivalent per espècies embotellades.

j) Per a elevar el recàrrec sobre les contribucions urbanes i industrials del 6 al 8 per 100, segons autoritza el Decret de 3 de febrer del 1931 condicionat pel de 24 de març del propi any.

k) Per augmentar el tipus de l'impost de lloguers fins al 30 per 100.

Barcelona, 8 de març del 1933. — El Conseller-Delegat, Conseller de Finances, Carles Pi i Sunyer.»

Projecte de Llei referent a l'aprovació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Ajuntaments

El Sr. CONSELLER de Finances: «Al Parlament de Catalunya:

L'Estatut municipal de 8 de març del 1924 estableix en el seu article 297 que l'aprovació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris per part dels Ajuntaments, requereix majoria absoluta dels Regidors que formen la Comissió. Aquest precepte està inspirat en el desig de revestir l'aprovació dels Pressupostos de les majors garanties d'encert; l'experiència ha demostrat, però, que la seva intenció pot ésser en certs casos desnaturalitzada, utilitzant-lo com instrument per a deixar desatesos els interessos legítims de la collectivitat i pertorbar la gestió econòmica dels Municipis.

El Parlament de Catalunya, en discutir-se la Llei municipal catalana, haurà de decidir en definitiva sobre aquesta qüestió i resoldre-la en la forma que sigui justa i eficaç. Però mentre arriba aquest moment, el Consell Executiu de la Generalitat ha cregut que no podia desatendre les queixes a ell elevades per Ajuntaments que veuen obstaculitzada la seva obra municipal per la sistemàtica inhibició de Minories consistorials, i que havien de dictar-se les disposicions necessàries per a corregir els abusos que representa la desnaturalització del pròposit del mateix precepte i poden motivar greus pertorbacions en el normal funcionament dels Municipis.

Ateses les raons exposades, el Conseller de Finances, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a l'aprovació del Parlament de Catalunya el següent

PROJECTE DE LLEI

Article únic. Per a l'adopció de l'acord d'aprovació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Ajuntaments en la primera sessió convocada per aquest objecte, serà necessària la majoria absoluta dels Regidors que formen la Corporació. Si a la primera sessió no hi concorren el nombre de Re-

gidors necessaris per a prendre l'esmentat acord, es podrà convocar una nova sessió per a dos dies després, expressant la causa de la convocatòria, i en ella serà vàlid l'acord d'aprovació dels Pressupostos, pres per la majoria dels Regidors assistents a la sessió.

Barcelona, 8 de març del 1933. — El Conseller Delegat, Conseller de Finances, Carles Pi i Sunyer.»

El Sr. CONSELLER de Finances (*tornant al banc del Govern*): Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Senyors Diputats: Brevíssimes paraules respecte els tres projectes de Llei que acabo de llegir, sobretot referent al primer, sobre l'emissió de Bons de Tresoreria.

Encara que les autoritzacions votades en la llei de Pressupostos permetessin al Consell Executiu poder fer l'emissió d'aquests Bons de Tresoreria sense portar l'assumpte al Parlament, el Conseller de Finances que, al parlar de les qüestions del Pressupost va dir en aquest Parlament que no es faria cap operació de crèdit sense que el Parlament n'estés assabentat, ha tingut interès en què vingués aquest projecte al Parlament. I ho ha fet amb una doble finalitat: Primer, perquè creia que ho havia de fer així, per entendre que és un assumpte de força importància, perquè el Parlament decideixi; i, en segon terme, perquè aquesta emissió que fa la Generalitat no obeeix a un acord del Consell, sinó que vingués avalat per l'aprovació del Parlament.

Respecte als tres projectes de Llei, l'article 39 del Reglament del Parlament indica que, en el cas de què el Consell ho proposi i la Cambra ho acordi, es podrà simultanejar la discussió i l'aprovació de l'Estatut Interior amb aquells projectes de Llei necessaris, si ho acorda la Cambra, quan siguin de notòria urgència. Jo no he d'insistir en què es tracta en aquests tres casos de casos de notòria urgència, i, per això, en nom del Consell, demano a la Cambra que vulgui acordar que tenen aquesta urgència i si ha de simultanejar-se aquesta discussió amb la de l'Estatut Interior.

El Sr. PRESIDENT: ¿Acorda la Cambra la urgència sobre la discussió d'aquest projecte de Llei?

Diversos Srs. DIPUTATS: Sí, sí.

El Sr. CONSELLER de Finances: S'entén la urgència en els tràmits normals, urgència en el que afecta a la discussió.

El Sr. PRESIDENT: Es pot simultanejar la discussió amb l'Estatut Interior.

El Sr. ABADAL: Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Tota vegada que els tràmits ordinaris s'han de complir i han de passar a la Comissió respectiva aquests projectes de Llei, crec que l'acord del Parlament sobre la urgència seria millor quan vingués el dictamen...

Diversos Srs. DIPUTATS: No, no.

El Sr. ABADAL: ...perquè en virtut del mateix poden haver-hi modificacions i seria quan el Parlament podria veure si convé o no la urgència.

Em refereixo tan sols a qüestions de tràmit,

perquè altrament no tenim cap inconvenient en què es declari la urgència. És únicament una qüestió per tal de veure si és preferible declarar la urgència avui, essent susceptible de variació el projecte, o declarar-la quan vingui el dictamen.

El Sr. CONSELLER de Finances: El fet de què passin a les Comissions respectives ja implica una iniciació de tràmit.

Nosaltres estíem la urgència no pas per passar damunt dels tràmits ordinaris, sinó a través dels tràmits ordinaris. A mi em dona la sensació de què des del moment que la Cambra acordi que passin a aquestes Comissions, ja poden procedir amb la urgència deguda i, en cas contrari, ens exposaríem a dilacions de tramitació. Em sembla, doncs, més clar que, des d'aquest moment, es declari la urgència.

El Sr. PRESIDENT: No hi ha inconvenient. Pot acordar-se en aquest moment i pot acordar-se pel que fa referència als respectius dictàmens. No hi ha inconvenient en què la Cambra adopti l'acord de declarar la urgència i la simultaneïtat.

El Sr. ABADAL: Si ens atenem concretament a l'article 39 del nostre Reglament, és en el moment de la discussió quan s'ha de declarar la urgència. El tràmit de passar a la Comissió és un tràmit normal i ordinari que es pot dir que automàticament es fa. He començat per anunciar que, tal com vénen en el dia d'avui aquest projectes de Llei, nosaltres no tindríem cap inconvenient en què es declarés la seva urgència, no obstant, jo sempre crec que les Comissions tenen, naturalment, aquella llibertat absoluta per a modificar, per a discutir, per a donar el seu dictamen en la forma que creguin convenient.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Evidentment.

El Sr. ABADAL: Per consegüent, en virtut del que fessin les Comissions amb aquests projectes de Llei que en el dia d'avui entenem que no hi ha cap inconvenient a declarar la urgència de la seva discussió, podrien venir modificats en tal forma, que nosaltres creguéssim que hi havia algun inconvenient, i com que l'article 39 es refereix a la discussió i la discussió no comença fins el moment en què ve el dictamen de la Comissió, jo crec que seria millor que ens atinguéssim estrictament al Reglament per no començar a obrir la porta falsa en aquest moment al Reglament, esperant a decretar la urgència en el moment que dongui el dictamen la Comissió.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Es tracta d'un cas — encara que el senyor Abadal ens diu que és taxatiu — d'un cas d'interpretació d'un article del Reglament; de manera que no hi ha ningú que pugui ésser més qualificat per a donar aquesta interpretació que la mateixa Cambra. De totes maneres, nosaltres, com he dit abans — abans d'aixecar-se el senyor Abadal —, nosaltres volem que es segueixin els tràmits ordinaris. Precisament ha estat quan jo he parlat d'urgència, i he dit «urgència» als efectes de la discussió simultanejada; l'altra, no: a base de seguir els tràmits ordinaris. Nosaltres no tenim inconvenient que passi primer a les Comissions, en el ben entès que afirmem des

d'aquest moment que el fet que el Parlament té dret absolut a interpretar aquest article del Reglament i que...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: El Reglament és la garantia de les Minories.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: ...que en el cas que aquest article o que aquest Decret o altres Decrets que més endavant es poguessin presentar en altres aspectes, però que seguint el mateix tràmit fossin en les Comissions objecte de deliberació, de trigar a fer coses que vertaderament atenten contra la urgència, seria el Parlament el que sempre podria decidir del punt que entengués com a cas d'urgència. Nosaltres no tindriem cap inconvenient que això passés a la Comissió directament i que una vegada aquesta hagi emès dictamen sigui el Parlament qui digui si és urgent o no, o si s'ha de simultanejar o no; però en el fet de decidir-ho nosaltres deixem ben salvada la sobirania del Parlament perquè, segons sigui, en el sentit aquest, la tramitació d'aquest dictamen en la Comissió, sempre pot ésser el Parlament que acordi la urgència o no.

El Sr. PRESIDENT: Queda ben entès que amb tot i que es pot demanar en aquest moment la urgència, es refereix pel moment en què vingui el dictamen de la Comissió. El senyor Secretari donarà lectura d'un Decret autoritzant la lectura d'un projecte de Llei.

(Un senyor Secretari llegeix l'esmentat Decret de l'honorable senyor President de la Generalitat.)

(Puja a la tribuna el senyor Conseller de Governació i llegeix el projecte de Llei a què fa referència la comunicació de l'honorable senyor President de la Generalitat.)

Projecte de Llei sobre la renovació dels Ajuntaments elegits per l'article 29

El Sr. CONSELLER de Governació: «Al Parlament:

El Govern de la Generalitat no ha considerat oportuna l'aplicació a Catalunya de la Llei votada per les Corts de la República i promulgada el dia 30 de desembre del 1932, en els termes de la seva aplicació.

Els Ajuntaments elegits en aplicació de l'article 29 de la Llei electoral seguiran, doncs, en l'exercici de les seves funcions fins a l'inici del període electoral que s'obri per a la designació dels Regidors que han de constituir els Ajuntaments nous, amb l'objecte de reduir el temps més breu possible els oficis de les Comissions gestores.

El Cos electoral s'ha manifestat recentment a Catalunya en forma prou clara per a cercar en les seves indicacions la substitució d'un automatisme que podria donar lloc a situacions polítiques contràries als sentiments del veïnat, precisament en l'hora delicada de reunir els comicis per a l'elecció dels Ajuntaments nous.

Així, les modificacions que són proposades al Parlament per a la renovació dels Ajuntaments constituïts per Regidors elegits en aplicació de l'article 29 de la Llei electoral, responen a les directives següent: 1.ª Apartar de la gestió municipal en període electoral vinent, els Regidors que no deuen el seu nomenament a l'elecció per sufragi universal;

2.ª Reduir al temps més just possible el Govern de les Comissions gestores; 3.ª Assegurar la intervenció en el govern municipal durant les eleccions dels partits polítics que van tenir més vots en cada localitat, en la darrera consulta feta al Cos electoral.

Els Ajuntaments constituïts per aplicació de l'article 29, pel nombre reduït de vots que entre tots sumen, no podien exercir una influència decisiva en les eleccions generals. Però no poden ésser abandonats a la pressió del vell caciquisme quan es tracta d'eligir el Govern de cada un d'ells, i és necessari de posar-los sota l'advocació dels veïns que representin els corrents dominants en la seva vida local.

Article 1.^r Tres dies abans que comenci el període electoral a Catalunya per a l'elecció de Regidors, cessaran en els seus càrrecs els Regidors elegits en aplicació de l'article 29 de la Llei electoral.

Article 2.ª Els Alcaldes dels Ajuntaments respectius enviaran als Comissaris de les extingides províncies de Tarragona, Lleida i Girona, en el termini de deu dies des de la publicació d'aquesta Llei en el *Butlletí de la Generalitat de Catalunya*, la relació dels Regidors que es trobin en el cas de l'article 1.^r Els Ajuntaments de la que fou província de Barcelona les remtaran directament a l'Oficina d'Administració Local de la Generalitat.

Article 3.^r En aquells Ajuntaments que per aplicació d'aquesta Llei restessin Regidors en nombre suficient per a constituir la majoria, aquests elegiran entre ells el President i constituïran ells mateixos la Comissió gestora. Si els Regidors de l'elecció popular no constituïssin majoria seran presidits per un veí...»

El Sr. CASABÒ: Sota l'advocació de l'Esquerra.

El Sr. CONSELLER de Governació: «...nomenat directament pel Conseller de Governació de la Generalitat i els que restin formaran amb ell la Comissió gestora. Si només restés un Regidor d'elecció popular el tercer serà nomenat pel partit que hagi obtingut més vots en les eleccions del 20 de novembre del 1932; si no en restés cap, els dos individus de la Comissió gestora seran nomenats pels dos partits que anant en candidatures diferents hagin obtingut més vots en les eleccions del dia 20 de novembre del 1932.»

El Sr. SOL: Vell caciquisme, no. Caciquisme nou!

El Sr. CANTURRI: Contra els cacics!

El Sr. CONSELLER de Governació: «Article 4.º El nombre de vots de cada partit en cada Municipi es comptarà pel candidat del partit que n'hagi obtingut més. En els Municipis on hi hagi organisme del Partit als quals pertoquei de fer les designacions establertes en l'article 4.º, aquells organismes faran directament els nomenaments. On no hi hagi organisme del Partit en el Municipi faran les designacions la representació acreditada del Partit a Catalunya. Aquestes designacions hauran de fer-se abans dels cinc dies darrers de l'assenyalat per a posseccionar-se de llurs càrrecs, i en cas contrari procediran a fer-les els Comissaris i l'autoritat o funcionari delegat del Conseller de Governació. Totes les designacions tant les dels Presidents com les dels Partits hauran de recaure en electors de la localitat que no hagin exercit càrrec durant el període de la Dictadura i que sàpiguen de llegir i escriure.

Article 5.º No podran ésser presos per la Comissió gestora els acords que per la legislació municipal vigent exigeixin un quòrum, ni els que representin obligacions que no estiguin previstes en els Pressupostos vigents.

Article 6.º Les Comissions gestores cessaran en el moment que prenguin possessió els Regidors elegits en les properes eleccions.

Article 7.º Les mateixes autoritats esmentades en l'article 4.º faran els nomenaments de membres de les Comissions gestores segons les designacions dels Partits en la forma abans disposada. Els nomenaments dels Regidors d'elecció popular també hauran d'ésser informats pels Comissaris respectius. Contra les resolucions de nomenaments es podrà recórrer en el terme de cinc dies de publicada la resolució davant del Conseller de Governació de la Generalitat, el qual donarà compte de la resolució que recaigui al Parlament.

Palau del Parlament, 9 de març del 1933. — El Conseller Delegat, Carles Pi Sunyer. — El Conseller de Governació, J. Selves Carner.»

(El senyor Conseller de Governació torna al banc del Govern.)

El Sr. TRIES DE BES: Francisco Romero Robledo.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Selves, Conseller de Governació.

El Sr. CASABÓ: Benito Mussolini.

El Sr. SELVES: Senyors Diputats...

Un Sr. DIPUTAT de la Minoria de Lliga Catalana: Nombreu-vos de Reial Ordre.

El Sr. ANDREU: Això proposeu-ho al senyor Ventosa, el vostre company.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Aquelles eleccions de quan jo hi era, no les haveu fet vosaltres ni les fareu. (*Rumors i protestes.*)

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: S'havia d'haver fet el 14 d'abril.

El Sr. PRESIDENT (*Usant la campaneta presidencial*): Ordre, senyors Diputats, que està en l'ús de la paraula el senyor Conseller de Governació. (*Segueixen els rumors.*)

El Sr. CONSSELLER de Governació: Senyors Diputats: Breus paraules per a demanar el que autoritza l'article 39 del vigent Reglament del Parlament de Catalunya, és a dir, que es declari la urgència d'aquest projecte de Llei, que passi a la Comissió de Governació i que es discuteixi tan aviat com sigui possible aquest projecte de Llei, per entendre que aquesta urgència és manifesta i evidentíssima. Demano que el Parlament acordi aquesta urgència, i en el seu dia, quan es discuteixi, donaré les explicacions d'aquest projecte de Llei.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Per repetir el que he dit abans respecte de la urgència.

El Sr. PRESIDENT: Ja hem arribat a un acord abans, però aquest article es pot interpretar de dues maneres: en un aspecte pot tenir raó el senyor Abadal, no en dubto; però en l'altre aspecte pot tenir raó l'altra interpretació, perquè diu: «fins que el Parlament aprovi la Constitució no podrà discutir cap altra iniciativa, llevat que el Consell o quinze Diputats proposin, i el Parlament ho accepti com a

cas de notòria urgència, simultanejar el debat sobre el text constitucional amb el d'algun altre projecte d'importància substantiva.» Realment, no diu dictaminar, per tant com ja es reserva en el moment que vingui el dictamen. Jo li pregaria, doncs, que no reproduïxi l'incident.

Discussió dels articles 9.º i 10 refosos del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la discussió de l'Estatut. Som a l'article 9.º Havia quedat en l'ús de la paraula el senyor Comorera per a rectificar. Té la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Senyors Diputats: Els debats que hi ha hagut fins ara entorn del projecte d'Estatut Interior de Catalunya han tingut una conseqüència saludable, i és la de situar els homes i els partits allà on realment han d'estar. La tàctica de confusionisme ha estat molt corrent a Catalunya, i se n'ha abusat moltíssim també; però afortunadament, després de les sessions que ara portem dedicades a la discussió de l'Estatut interior de Catalunya, la tàctica confusionista ha quedat totalment esvaïda. Jo recordo que en una de les primeres sessions del Parlament, el senyor Duran i Ventosa va dir que la Lliga Regionalista, avui Lliga Catalana, que serà el mateix, era catalanista i res més que catalanista. Aquesta definició ens va, naturalment, sorprendre i tampoc la vàrem creure, però es veu que per paraules dels propis membres del Partit de Lliga Catalana aquesta definició ja està també desmentida d'una manera categòrica, perquè ara ja tots sabem que els senyors de la Lliga Catalana, a més de catalanistes, són antilaics, són confessionalistes, és a dir, que són catòlics, que vol dir també que són anti-cristians. (*Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*) Encara més; els senyors de la Lliga, a més de catalanistes, ara resulta que també són antisocialistes; vol dir això que són capitalistes, que són defensors i representants aquí del sistema capitalista. Vol dir que, avui, ja sabem d'una manera positiva que la Lliga Catalana és, a més de catalana, catòlica i capitalista.

El Sr. SOL: Capitalista, no, desgraciadament.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Al contrari.

El Sr. COMORERA: Ahir vàrem poder veure o experimentar una altra tàctica característica de la Lliga Catalana, una tàctica també d'arrels jesuítiques, com és aquella de *divideix i venceràs*, perquè el senyor Ventosa i Calvell en començar el seu discurs amb una ingenuïtat que no enganyava a ningú va sorprendre's d'una manera extraordinària que el partit majoritari semblava que anés a remolc de la Minoria més petita d'aquest Parlament. Evidentment, la intenció d'aquestes paraules del senyor Ventosa i Calvell no podia ésser altra que la d'excitar l'amor propi d'Esquerra Republicana de Catalunya, perquè aquesta alguna vegada digués que ja era major d'edat i que no necessitava tenir contemplacions amb ningú, que podia, per tant, no fer cap cas dels nostres projectes, dels nostres anhels de contribuir a l'enlairament social i econòmic del poble de Catalunya, i, naturalment, renegant d'aquest

principi de col·laboració d'ells amb nosaltres caure insensiblement cap a l'altra col·laboració, la d'ells amb la Lliga. Però el senyor Ventosa i Calvell no ha tingut en compte una cosa, i és que entre els homes de sentiments esquerrans hi ha records que no s'esborren fàcilment, hi ha llaços també que no es trenquen fàcilment. Aquest contacte d'Unió Socialista i Esquerra Republicana de Catalunya no és pas un contacte d'ahir ni és una cosa tampoc que ningú pugui oblidar; és un contacte que va néixer en hores de perill i en hores en les quals ningú podia saber ni afirmar quin seria el to immediat de la política, no solament de Catalunya, sinó a Espanya. Aquest contacte va ésser espontani en vigílies del 12 d'abril de l'any 31 i aquest contacte va ésser també espontani i heroic el 14 d'abril. Allà a l'Ajuntament de Barcelona i a la Generalitat de Catalunya, varen trobar-se d'una manera espontània els homes de la Unió i els de l'Esquerra, no sabent que havia de succeir i pressentint que en qualsevol moment per la Plaça de la República podien sortir els màusers dels senyors Ventosa i Calvell. (*Rialles de protesta en la Minoria de la Lliga Catalana.*)

El Sr. CASABÓ: V. S. els hauria vist des de Buenos Aires.

El Sr. COMORERA: Jo a Buenos Aires hi vaig estar expulsat per la dictadura... I vull acabar el pensament d'aquells que varen assassinar els herois de Jaca, encara que això faci riure. I aquest contacte que va prendre cos i va produir un resultat fecund el 14 d'abril, va seguir en dies gloriosos per Catalunya i per Espanya, va seguir el 2 d'agost per a contribuir a l'èxit de l'Estatut de Catalunya, va continuar abans el 28 de juny per a assegurar la representació autèntica de Catalunya a les Corts Constituents de la República per a evitar que a aquestes Corts hi anessin precisament els representants clàssics d'abans que no representen sinó interessos dels més mesquins i a voltes inconfessables. I va continuar aquesta col·laboració, aquest contacte en les batalles glorioses per l'Estatut en les Corts Constituents i va continuar el 20 de novembre per a estructurar justament la fesomia d'aquest Parlament de Catalunya, de la Catalunya autònoma que és el que ha de portar a cap l'obra d'estructuració d'una nova Catalunya, que no s'assembla en res a la Catalunya que nosaltres coneixíem quan la majoria pertanyia justament als senyors de la Lliga Catalana. El senyor Ventosa i Calvell encara semblava més meravellat d'aquesta actitud de l'Esquerra Republicana vers nosaltres, o de nosaltres vers l'Esquerra Republicana, perquè deia que nosaltres, els socialistes, som un fantasma, no representem res, som una cosa, una ideologia passada de moda, som un figurí que ja no es cotitza; i evidentment no s'explica que un partit gros com el de l'Esquerra vulgui tenir cap tracte ni relació amb coses que no es cotitzen com nosaltres; però jo voldria saber, en matèria de figurins, quina classe de figurins estan de moda pel senyor Ventosa i Calvell, perquè és evident que si hi ha un figurí que no ho està, n'hi haurà un altre que sí ho estigui. I com serà aquest figurí? Abans, pel senyor Cambó el figurí de mo-

da era l'Alfonso XIII; pel senyor Ventosa, el figurí de moda fou el general Berenguer, i avui... (*Rialles de protesta de la Minoria de la Lliga Catalana.*) ...Us fa molta gràcia, però la professó va per dintre. Avui, quin serà el figurí de moda? Serà Hitler? Serà Mussolini? Serà aquell que va voler justificar l'altre dia el senyor Ventosa i Calvell?

El Sr. CANTURRI: L'Albinyana, home! (*Rialles.*)

El Sr. COMORERA: Quin serà doncs, senyors Diputats, el figurí de moda pel senyor Ventosa i Calvell? Serà una monarquia restaurada? ¿Serà un altre Martínez Anido, que tant va afavorir els senyors de la Lliga Catalana? (*Rumors de protesta en la Lliga Catalana.*)

El Sr. FRONJOSA: Però si el volien nombrar ciutadà honorari de Catalunya!

El Sr. TRIES DE BES: Ja es veu que us trovàveu a Amèrica quan passava això.

El Sr. COMORERA: Degut a les vostres traïcions. Tots sabem que Martínez Anido fou una criatura vostra, i tots sabem que vosaltres anàreu a acomiadar Primo de Rivera a l'estació de França quan aquest va donar el cop d'Estat. Això, tothom ho sap, com sabem altres coses més, i és que vosaltres vàreu vendre l'Estatut del 1919 pels Sometents d'en Bertrand i Musitu. (*Rialles en la Minoria de la Lliga Catalana.*) Fan veure que riuen, però no riuen. Deia el senyor Ventosa i Calvell, que el socialisme és ja una ideologia fracassada, i jo us he de dir, senyors Diputats, que mai a la vida he vist un home que amb tanta seriositat... (*Protestes, que priven que el final de la frase de l'orador pugui ésser recollida pels taquígrafs. El senyor President crida l'ordre a l'orador.*) És parlamentari, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Segons el que s'entengui per parlamentari.

El Sr. COMORERA: Perquè si el socialisme ha fracassat en el món, ¿què en podríem dir del cristianisme que ells volen representar i del capitalisme que ells efectivament representen? Jo voldria que em diguessin quin és l'origen dels mals actuals que està sofrint el món.

El Sr. TRIES DE BES: Nosaltres! Això ja ho veiem.

El Sr. COMORERA: Que em diguessin quines són les causes reals, autèntiques, dels mals que està avui patint el món. ¿Som responsables els socialistes? És que de la guerra mundial, som responsables els socialistes? La guerra mundial, que fou l'origen de totes les malures que hi ha avui en el món, fórem nosaltres els que la provocàrem? Se'ns ha fet un retret que no la vàrem impedir, se'ns ha dit moltes vegades i potser en el pensament d'algú de vosaltres hi és aquest retret. Però si nosaltres, en cinquanta anys de vida efectiva, no tinguérem prou força ideològica i material per a oposar-nos a aquella bogeria de la guerra mundial, si d'això se'n diu el fracàs de la ideologia socialista, aleshores ¿què dieu del cristianisme i de totes les seves sectes que en dos mil anys no pogueren impedir aquella guerra atroz? Què en dieu? En aquella guerra vàrem veure com totes les sectes cristianes no estaven l'una al costat de l'altra en la

mateixa trinxera. Vejérem ortodoxes contra ortodoxes, protestants contra protestants i anaren els catòlics de Baviera combatent els catòlics francesos i italians, i vàrem veure com els mateixos catòlics bavaresos anaven amb els infidels musulmans de Turquia per a combatre els catòlics de França i d'altres països catòlics. Si això, el fet de no tenir força suficient per a impedir una desgràcia humana, una tragèdia humana, signifiqués la runa o la impotència ja definitiva d'una ideologia humanitària com és la nostra, socialista, ¿què en podríem dir aleshores del cristianisme? Evidentment que el cristianisme és una cosa, és un sistema que ja morí d'una manera oficial fa segles, i VV. SS. ho saben molt bé. ¿És que nosaltres, socialistes, som responsables del Tractat de Versalles, que és un dels altres instruments que han torturat al món, i que tenim la gran responsabilitat de coses que estan passant avui? I de les conseqüències de la guerra, som responsables nosaltres els socialistes dels deutes de guerra, de la caiguda del patró or, del sistema de pagament dels deutes de guerra per Alemanya, primer en espècies i després en or? Tot això ho hem fet nosaltres, els socialistes? Del desequilibri fantàstic dels pressupostos de tots els països capitalistes del món que estan carregats de deutes, no ja per la guerra passada, sinó de deutes per a la nova guerra que s'està preparant, per a sostenir la maquinària militar en tots el països en tenim també nosaltres la culpa? Quan és evident que a tot arreu, en tot país del món, allà on hi ha un home que es diu i es sent socialista, justament és aquest home el que s'oposa d'una manera franca i valenta a aquesta bogeria dels armaments que ens ha de portar fatalment a una nova guerra...

El Sr. VALLS I TAVERNER: I el militarisme soviètic?

El Sr. COMORERA: Val més aquell que el vostre.

El Sr. PRESIDENT: Jo prego que es cenyixin a la discussió i no vulguin provocar alguna guerra. (*Rialles.*)

El Sr. COMORERA: El fet evident és, doncs, que a tot arreu allà on surt un socialista, un home que se sent socialista, allà se sent l'única i autèntica veu de pau, no solament contra els armaments, sinó donant també les solucions positives per a resoldre totes les normes i dificultats que ens ha deixat la guerra, aquell crim capitalista, i la postguerra, que és una sèrie també de crims capitalistes. ¿Com parlar, doncs, sincerament i honestament, i amb coneixement de causa del fracàs del socialisme? Evidentment, senyors Diputats, alguna cosa ha fracassat; ha fracassat, no la ideologia, no el sistema, han fracassat uns homes, de vegades hi ha fracassat una tàctica; han fracassat els homes de veritable filantropia que creiem que al cor de la burgesia hi havien sentiments humans, i ha fracassat la tàctica — conseqüència natural d'aquesta apreciació dels sentiments aliens —, la tàctica de col·laboració. Això sí que ha fracassat completament, però ¿vol dir això que ha fracassat el socialisme, que ha fracassat la ideologia? Absolutament no, no vol dir això; vol dir que els homes que militen en el moviment internacional socialista i proletari tindran l'obligació de tenir en compte les lliçons de la història i de no creure mai més que en el cor de la burgesia hi hagin sentiments humans i

que la lluita ha d'ésser d'una manera implacable fins l'extermini total d'aquesta burgesia. És aquesta la lliçó històrica dels fets; no és el fracàs de la ideologia, és el fracàs d'una tàctica que el socialisme no vol comprendre i que l'ha destruït, perquè, evidentment, el capitalisme no pot tenir al cor aquells sentiments humans, perquè és la cosa més inhumana que ha creat la civilització.

Han fracassat els homes — deia el senyor Ventosa i Calvell parlant ahir de MacDonald —, i què vol dir això? Abans de MacDonald n'hi han hagut d'altres. Hi ha hagut Mussolini, que ha estat socialista; hi ha hagut en Briand, que fou socialista, i Millerand, que ha estat socialista. No hem de parlar, doncs, de MacDonald, que era socialista i ara no ho és. ¿És que les idees estan vinculades a la conseqüència d'uns quants homes? ¿És que les idees no són superiors sempre i sobrevien a les misèries i a les debilitats dels propis homes?

Si fos així, què seria avui de Catalunya? ¿On estaria la idea catalana de reintegració de la personalitat de Catalunya, del recobriment històric de Catalunya que avui nosaltres tenim entre les mans i estem estructurant? ¿On és tot això? Perquè vosaltres ja sabeu que la idea catalana ha estat traïda moltes vegades, i no per un home, ni per dos homes, sinó per tota una organització política que volia ésser la monopolitzadora, justament, del sentiment de catalanitat. I, malgrat d'aquestes traïcions, la idea catalanista s'ha mantingut perquè era una cosa consubstancial. I hem arribat a la conclusió d'avui, a desgrat d'aquelles traïcions. ¿Què té que veure tot això amb la fermesa de la idea i amb la justícia del sistema socialista? ¿Què hi té a veure el fet que alguns homes, en el llarg camí de la seva vida, es vengin? Això no prova res més que la misèria de certs homes, i prova, pel contrari, la bondat extraordinària d'una ideologia que, malgrat els fracassos d'uns dels seus líders, segueix endavant amb més empena que mai.

El socialisme tant no ha fracassat, que avui tot el món està saturat d'ideologia socialista. Si vosaltres veieu, no ja els Governos que han respectat les formes democràtiques burgeses, si vosaltres examineu els països sotmesos a una dictadura de classe burgesa, com Itàlia i com Alemanya i com Hongria i com Polònia o qualsevol altra de la mateixa espècie, veureu com allí mateix, fins on hi ha tirania capitalista, els tirans al servei del capitalisme han de venir a cercar en el camp socialista idees i sentiments per a tenir al seu entorn una massa. Vegeu a Itàlia, què fa Mussolini? ¿És que Mussolini a Itàlia ha retornat als principis i a les lleis clàssiques del capitalisme? Està més lluny que mai. I veieu com a Itàlia, Mussolini, malgrat potser d'ell mateix, i malgrat dels interessos de la gent que el segueix, com ell mateix està construint coses que no tindrien explicació possible sinó es basessin en els principis socialistes. Veieu el que ha fet darrerament amb les empreses de navegació. Hi havia a Itàlia, com a tot arreu, una quantitat extraordinària de grans i de petites empreses navieres que perdien llurs diners i s'arruinaven totes simultàniament, i fou Mussolini, per Decret d'Estat, dictatorialment, que obligà a la fusió de totes aquestes empreses, fent-ne una sola, «Itàlia», que avui recorre els mars del món. ¿És això el capitalisme clàssic? ¿És que això seria possible si no fos una con-

seqüència obligada de les teories socialistes que estan recurrent tot el món i que encara que no es vulgui pertorven la mentalitat dels homes que estan al servei de la classe capitalista?

I vegeu Alemanya; malgrat Hitler i les camises que el segueixin, Alemanya tornarà al capitalisme clàssic? ¿Es que arribarà un dia que la Lliga tornarà a governar a Catalunya? No podria tornar, perquè el que aquí ha fracassat no és pas el socialisme, el que ha fracassat aquí és el capitalisme, capitalisme clàssic. ¿On són els principis clàssics del capitalisme? ¿Què queda ja de les lleis naturals i immutables del capitalisme? ¿Què queda ja del principi de l'oferta i de la demanda? ¿On és ja l'oferta i la demanda? Del capitalisme clàssic, avui no en queda res. Avui hi ha el nacionalisme econòmic que ha transformat tota la terra en una cosa antieconòmica de compartiments estancats.

I del famós «laissez faire, laissez passer», ¿què en queda avui ja? Perquè avui ja hi ha contra d'això l'economia dirigida. Del capitalisme clàssic, no queda res. ¿Es que s'hi pot tornar? Tampoc. Perquè jo estic ben segur que si els senyors de la Lliga Regionalista poguessin tornar a llur domini d'abans, no farien pas cap esforç per a valoritzar aquí les lleis i els principis del capitalisme tradicional, perquè mai hi han estat fidels, mai els han escoltat.

El Sr. TRIES DE BES: Però si fa trenta anys que està passat de moda, senyor Comorera. Es tracta d'economia política de fa trenta anys!

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats: Que no hi hagi paraules que puguin ésser molestes pels senyors Diputats.

El Sr. COMORERA: Senyor President, jo crec que estic correcte. Jo accepto qualsevol interrupció, però el que no acceptaré mai és una actitud de menyspreu, i això no ho admetré mai ni d'un savi ni d'un catedràtic.

El Sr. TRIES DE BES: Però si no sóc ni savi ni catedràtic.

El Sr. PRESIDENT: Segueix en l'ús de la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Diu el senyor Tries de Bes que jo estic parlant del segle passat, i, evidentment, ja ho he dit que estava parlant del segle passat en començar. He parlat del segle passat per demostrar, justament, que el que ha fracassat en el nostre temps, en el segle xx, és el capitalisme, perquè totes aquestes lleis que foren l'origen i base del seu progrés i del seu poder, totes han quedat ja vençudes per les noves modalitats econòmiques i avançades, sobretot per l'empena de la ideologia socialista arreu del món.

El Sr. SOL: La propietat privada no.

El Sr. COMORERA: La propietat privada també us la prendrem.

El Sr. RIERA: Ara, ara és quan els heu tocat el voraviu. Estic amb vós amb això de la propietat privada.

El Sr. TRIES DE BES: N'hi ha d'altres que no ho diuen així.

El Sr. PRESIDENT: Segueix en l'ús de la paraula el senyor Comorera.

El Sr. COMORERA: Venir a parlar avui, senyors Diputats, del fracàs del socialisme quan davant dels ulls de tots nosaltres hi ha l'exemple nord-americà, és d'una audàcia que jo no m'atre-

veixo a qualificar. Recordeu que fa dos anys o tres, abans que la crisi actual fos tan forta, tot-hom deia: «Règim socialista, mireu Rússia», i «Règim capitalista, mireu Nord-Amèrica». Ho repetien sempre, perquè creien que Nord-Amèrica era el paradís, aquella famosa terra de les societats anònimes que, al llarg dels anys, tindrien la virtut de transformar en capitalistes a tots els obrers, i l'única virtut que ha quedat evidenciada és que, en un moment donat, tots els obrers que tenien títols d'unes fàbriques, han quedat arruïnats, perquè una de les lleis més clàssiques del capitalisme nacional i internacional és apropiarse d'una manera sistemàtica dels estalvis de la gent que li confia els seus diners; però en parlar d'això, parlem de Barcelona, del Banc de Terrassa i del Banc de Catalunya, si voleu.

El Sr. TRIES DE BES: Aquí no hi ha més bancs que el banc roig.

El Sr. COMORERA: Ens estranya molt que es vingui ara aquí a parlar dels fracassos del socialisme, quan tot justament tenim davant dels ulls l'exemple catastròfic de Nord-Amèrica. Això és d'una audàcia que jo no vull qualificar. Què passa a Nord-Amèrica, en el paradís capitalista que abans era l'espill del món capitalista?

El Sr. VALLS I TAVERNER: I comunista.

El Sr. COMORERA: Del món capitalista.

El Sr. VALLS I TAVERNER: I comunista.

El Sr. FRONJOSA: S'haurà de confessar d'això, V. S. (Rialles.)

El Sr. COMORERA: A Nord-Amèrica, la bancarrota del sistema capitalista és integral. D'allà no pot dir-se, com a vegades es vol dir parlant d'Europa, que la responsabilitat mediata del desastre financer i econòmic d'un país és la conseqüència de l'acció, de la influència política i governamental del socialisme, per la raó de què a Nord-Amèrica no hi ha hagut moviment socialista encara; perquè a Nord-Amèrica, país de cristians i anticristians, com les VV. SS. (Diu això adreçant-se als escons de la Lliga Catalana.) allí a Nord-Amèrica no s'ha permès l'acció política de classes fins al punt de què tots sabem que en el mateix estat de Nova-York, quan el poble elegeix representants socialistes, el Parlament no admet aquests com a diputats al·legant que no poden jurar la Constitució d'una manera sincera. A Nord-Amèrica no hi ha hagut acció intensa, ni directa ni indirecta de moviment socialista internacional; i, en canvi, Nord-Amèrica és en l'actualitat el país més enfonsat per la crisi capitalista internacional, i les seves finances es caracteritzen pels grans cracks de les poderoses organitzacions financeres i per la quantitat immensa de milions de persones que han estat estafades de la manera més inícuà pel sistema capitalista nordamericà.

¿Com parlar del fracàs del socialisme en aquests mateixos moments en què justament les fórmules socialistes són les úniques que obren una porta a possibles solucions en les hores difícils que estem vivint? Si Europa ha de sortir del marasme actual, haurà d'ésser a base de les fórmules que la Internacional Socialista ve aprovant cada vegada que es reuneix, com el retorn al patró or, com la moneda internacional, com la con-

donació universal dels deutes de guerra, com la regulació i distribució de la producció a tot arreu en forma que estigui més d'acord amb les capacitats del consum? ¿I com parlar del fracàs del socialisme, quan veiem com el capitalisme per a defensar-se està destruint immenses riqueses no certament ni precisa per amor a la humanitat, sinó per l'egoisme dels seus membres més qualificats? ¿Quan hi ha trenta milions d'homes que passen una vida difícil, mancats d'elements materials per sustentar-se, què fa el capitalisme per a sortir en defensa d'aquesta part de la humanitat? Prou és sabut: a Nord-Amèrica, proposant-se i portant-se a la pràctica el que als camps bladers nordamericans se'ls inoculi una malaltia perquè no hi hagi collita de blat, al Brasil, destruint milions i milions de sacs de cafè; a l'Argentina, fent que el blat i el blat de moro serveixin de combustible per les locomotores del país. I en totes les parts del món, seguint-se una destrucció sistemàtica criminal i monstruosa de la riquesa que el treball produïx, mentre que una part considerable de la humanitat pateix misèria i dolors i mentre estem damunt de la gran catàstrofe de la gent que odia i no té altra perspectiva que l'odi.

El Sr. VALLS I TABERNER: Així, els iankis som nosaltres.

El Sr. COMORERA: Però vosaltres no voleu veure ni reconèixer més que l'aspecte polític del socialisme i voleu desconèixer d'una manera sistemàtica l'aspecte econòmic d'aquest socialisme. I aquest aspecte econòmic del socialisme es veu a tot arreu del món i especialment a Europa, tota vegada que davant del fracàs del sistema i de les organitzacions capitalistes, tan sols s'aguanten d'una manera ferma i sòlida les organitzacions autènticament econòmiques del proletariat. I així veiem com a Anglaterra mentre s'arruïnen la gran indústria i el gran comerç, es manté poderós el moviment cooperativista de consum, de producció i de crèdit. I a Alemanya igual. I, sobretot, tenim l'exemple d'aquests admirables països del nord d'Europa que estan pràcticament organitzats en cooperatives i estan pràcticament realitzant el socialisme. Evidentment que aquest aspecte econòmic del moviment socialista internacional no pot interessar amb gust als senyors que defensen el capitalisme, perquè en aquest terreny econòmic del socialisme ells trobarien la seva mort.

Tenim interès en parlar-vos d'un cas concret, que demostra el valor immens d'aquesta acció cooperativista, que és la manifestació pràctica del socialisme internacional. A aquest efecte us volem parlar del trust cooperatiu de bombetes elèctriques que es va constituir en el nord d'Europa en contra del trust capitalista de bombetes elèctriques. Tots vosaltres sabeu que hi ha un trust internacional, «Philips Osram», que ha monopolitzat la producció i el consum de les bombetes elèctriques i que imposava la seva producció per tot arreu en la forma que li convenia. Aquesta acció negativa i pertorbadora va arribar als països del nord d'Europa. Però allà hi havien grans organitzacions cooperatives que sortien en defensa dels treballadors i davant d'aquest trust capitalista, aquestes organitzacions cooperatives varen organitzar les seves fà-

briques cooperatives; primerament es va crear una fàbrica a Suècia i després unes a Noruega i a Finlàndia i més tard es va estendre aquesta manifestació del cooperativisme a Anglaterra, lluitant així amb l'organització capitalista i eliminant la seva acció pertorbadora.

Un Sr. DIPUTAT: Adéu, Pich!

El Sr. COMORERA: Això vol dir que no ha fracassat el socialisme i que la nostra ideologia i la nostra tàctica en el terreny econòmic va fent la seva vida, ensinistrant al proletariat a prescindir de l'economia capitalista i preparant-lo per a un dia no molt llunyà, més immediat del que sembla, en el qual s'ha d'estructurar una economia internacional.

Es que pot dir-se que aquí, a Catalunya, ha fracassat el socialisme? De cap manera. A Catalunya, sense que molts se n'hagin donat compte, s'ha practicat i es practica molt el socialisme, perquè en el fons, no hi ha altra cosa que ideologia i orientacions i tàctica socialista en tot l'immens moviment cooperatiu de consum de Catalunya, en l'organització mutualista i en molts dels sindicats agraris. Aquestes orientacions socialistes de les organitzacions cooperatives van fent el seu camí i desenrotllant la seva empresa. No ha fracassat, doncs, el moviment socialista i molt menys en la nostra terra. La lluita d'avui és clara i és concreta; serà cada dia més enèrgica. I la prova de què el socialisme no ha fracassat al món és que justament el capitalisme ha de recórrer a l'acció violenta, a l'acció criminal, per a vèncer el socialisme, per a aniquilar-lo per procediments innobles i baixos, com avui es fa a Alemanya. Si el socialisme no representés cap força, si el socialisme no fos res perquè el seu fracàs fos tan evident, ¿creieu vosaltres que el capitalisme renunciaria justament a les seves formes democràtiques d'abans i trencaria ell mateix l'instrument que va servir per construir el seu edifici jurídic de privilegis de castes i de classe? Si el socialisme no representés res i el seu fracàs fos tan evident, creieu vosaltres que Mussolini i Hitler apellarien a aquesta acció feixista que estan portant a cap a Itàlia i a Alemanya, respectivament? No amb el propòsit de vèncer noblement i lleial, en lluita cara a cara, amb millors organitzacions i millors principis, lluitant tan sols per a destruir físicament els homes, perquè les idees, ni físicament ni d'altra manera es poden destruir. La lluita, doncs, és clara i concreta; Catalunya no pot escapar a aquestes lluites contemporànies nostres i estem ben segurs que en la nostra Catalunya, en la de vosaltres i nostra, es constituirà aquesta nova civilització que portarà una nova organització de la nostra economia. Nosaltres estem ben segurs que si en el camí que s'ha de recórrer hi ha d'haver vençut, i vençut d'una manera total, per a no aixecar-se mai més, aquest vençut serà la Lliga Catalana.

Lliga Catalana és un gegant que té els peus de llot, de força aparent; les dues cames d'aquesta Lliga són l'Institut de Sant Isidre i el Foment del Treball Nacional. (*Rialles i rumors en la Minoria de la Lliga.*) Aquestes dues cames són fàcils de segar: l'Institut de Sant Isidre, en aprovar aquest Parlament la Llei Agrària de Catalunya, i el Foment del Treball Nacional, reorganitzant la indús-

tria catalana, perquè els catalans som superiors quan se'ns lliura la direcció del nostre poble.

El Sr. FONTBERNAT: Senyor Carreres, anireu a l'infern!

El Sr. CARRERES I ARTAU: No hi ha perill!

El Sr. FONTBERNAT: Ja ens hi trobarem!

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ESPANYA: Senyors Diputats: La importància de l'article que es discuteix es demostra en l'extensió que s'ha donat a aquest debat i la demostren també els discursos que es pronuncien ahir per part dels senyors Ventosa i Serra Moret, i avui per part del senyor Comorera. En el fons d'aquest article es debat una qüestió transcendental: tot el que es refereix a dret de propietat i tot el que es refereix a la intervenció en la coordinació de l'economia. Són coses aquestes d'una transcendència enorme, i així s'ha demostrat en la sessió d'ahir i en la d'aquesta tarda.

La Comissió, en aquesta discussió que han tingut quasi personalment els senyors Ventosa i els de la Minoria socialista, i el senyor Comorera amb la Lliga Catalana, en aquesta discussió no ha d'intervenir-hi de cap manera. La Comissió, en nom de l'Esquerra Republicana, va sentar bé quina era la seva posició. Nosaltres, respecte al dret de propietat, hem dit que no l'admetem més que quan signifiqui i representi una funció social. Nosaltres, per consegüent, volem que l'exercici del dret de propietat a Catalunya s'inspi en aquesta finalitat, i per això la Generalitat declara en l'article 9.^è que empararà i l'afirmarà sempre que s'inspi en l'interès social. El senyor Ventosa ahir es va manifestar d'acord amb aquest principi i deia que no tenia inconvenient per la seva part en admetre també aquest sentit de la propietat i aquesta limitació, i en parlar de les limitacions del dret de la propietat, el senyor Ventosa feia referència a què sempre el dret de propietat s'havia entès amb limitacions. Però jo li he d'advertir al senyor Ventosa que les limitacions que hi ha en el Dret romà i que posteriorment en els diversos Drets civils d'Espanya han existit, han estat sempre de caràcter purament civil i que la limitació que nosaltres posem és de caràcter social; o sigui que per a nosaltres la propietat ha de tenir no una limitació en la forma que deia el senyor Ventosa, sinó que volem nosaltres la propietat condicionada per un interès social.

Les diferències que hi havia entre el senyor Ventosa i aquesta Comissió feien referència al tercer paràgraf de l'article. El senyor Coromines, en un discurs clar i convincent com sempre, em sembla que li va demostrar al senyor Ventosa que no tenia raó respecte dels seus temors pel que pot significar la declaració continguda en aquest article. Nosaltres hem cregut necessari declarar que el Parlament podrà intervenir mitjançant lleis, en l'explotació i en la coordinació d'indústries i empreses privades, per la racionalització de la producció, de l'economia catalana. I això ho fem per dos conceptes, per dues finalitats. En primer lloc, perquè nosaltres volem fer l'afirmació de competència en aquesta matèria, i en segon lloc, perquè no s'hi val a què el senyor Ventosa faci d'això un argument, dient que això posa en perill o pot espantar la instal·lació d'empreses ca-

pitalistes a Catalunya. Jo he de dir al senyor Ventosa que aquesta mateixa intervenció existeix en la Constitució de la República espanyola i, per consegüent, si no declarem la nostra competència en la intervenció de l'economia catalana, també existiria sempre la possibilitat de la intervenció aquesta per part de la República espanyola.

Però és que, a més, el dret d'intervenció avui dia no es discuteix enlloc. La intervenció és una cosa tan natural i tan lògica que avui dia existeix a tots els països del món, en la coordinació i en la racionalització de la producció. Que signifiquen sinó intervenció totes les mesures que es dicten en tots els Estats d'Europa i a Espanya mateix? No són altra cosa les regles que es dicten per l'exportació i la importació, els contingents i altres mesures i una sèrie d'organismes creats per a intervenir en la coordinació de moltes empreses privades. Què significa tot això, sinó intervenció?

Nosaltres volem que aquesta intervenció en el que es refereix a l'economia catalana, sigui de la Generalitat, i per això ho hem posat en aquest paràgraf; perquè la llibertat econòmica del segle XIX ja no existeix. Aquells principis de «laissez passer» i «laissez faire» que ens varen ensenyar en la Universitat, no existeixen ja. Avui dia la llibertat econòmica no pot existir, perquè l'Estat i els interessos socials estan per damunt de tots els interessos privats. Això sí que és una renovació socialista, perquè l'interès social és el que predomina en tot el món, com ho demostra ara Nord-Amèrica amb la seva intervenció d'Estat. Què significa sinó la força que necessita l'Estat per a intervenir en aquestes empreses?

De manera que, en definitiva, el que volem és que l'Estat, representat a Catalunya per la Generalitat, intervingui sempre en allò que es refereix a explotacions i coordinacions d'indústria i d'empreses privades, sempre que ho exigeixi la racionalització, que és, tal com dic, la defensa de l'economia catalana.

Pel demés, em sembla que el debat està esgotat amb el que es va dir ahir per part del senyor Coromines. Per consegüent, jo no faig més que ratificar-me en el que digué el senyor Coromines i exposar la necessitat de què aquest article sigui aprovat tal com ha vingut redactat per la Comissió.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell, per rectificar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Ahir, el meu vell amic senyor Coromines, va contestar alguna de les observacions que jo havia tingut l'honor de formular a la Cambra, convent-cent-la amb una afectuosa i conciliadora afabilitat, en el sentit de què, en definitiva, no fèiem més que discutir sobre paraules; que tots érem un i que veníem a dir, poc més o menys, el mateix. El to, el gest, era tan convincent, que el que l'escoltava es deia: «Potser sí que és veritat, que en realitat ens barallem per ombres, i que tots estem dient, en el fons, la mateixa cosa.» Jo, sense molestar per a res — no crec que en el record hi hagi molèstia per al senyor Coromines —, he de dir que les seves paraules em recordaven una anècdota molt coneguda, d'un que va ésser Diputat amb nosaltres i que es deia Eduard Calvet, el qual, acostant-se un dia

a la taula d'uns senyors que estaven jugant al tresillo, els hi digué: "Tots guanyant, eh!" Resultava que el senyor Coromines ens deia, també, que tots estàvem guanyant, que tots estàvem sostenint una idea i estàvem guanyat. Era un noble afany de conciliació entre els diversos sectors de la Cambra. I pel que es veu, pel que deia el senyor Comorera, vindria a ésser el coronament de l'obra que jo, amb major eficàcia que ell, havia emprès, d'acostar la Majoria a la Minoria socialista. I dic amb major eficàcia, perquè, en efecte, les meves paraules han tingut el do de produir l'efecte indicat en la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya; enlloc d'aquells atacs dient-vos que éreu uns reaccionaris, que mancàveu a les vostres promeses, s'han evocat els records sagrats de quan lluitàveu plegats per a l'obra revolucionària; és a dir que avui, vosaltres (*Adreçant-se als senyors Diputats socialistes*) heu agraït l'esforç que varen fer de portar-vos a aquesta Cambra, i corresponen com és degut a la gentilesa que tingueren de donar-vos acolliment a la seva organització.

El Sr. CANTURRI: A Lleida era al revés; era la Lliga que anava amb els socialistes!

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Ara, el que jo em temo és que el senyor Comorera hagi compromès un xic l'èxit del senyor Coromines, i el meu esforç, perquè parlava de l'exterminació total de la burgesia, i jo veig en els rengles de la Majoria alguns burgesos molt qualificats, que no podrien estar conformes segurament en ésser exterminats, com pretenia el senyor Comorera. Però en fi, sigui com es vulgui, jo he de dir que, en efecte, les paraules del senyor Comorera han estat una contestació a l'exposició del senyor Coromines, i, que, en efecte, resulta que estem absolutament distanciat i disconformes, contràriament a allò que el senyor Conseller de Justícia i Dret pretenia. Com que estem disconformes, serà convenient que discutim i que examinem les posicions respectives, i la primera de totes ha d'ésser, naturalment, la posició del Govern i de la Comissió, que el senyor Espanya, amb un ardor de neòfit, ha portat a la defensa dels principis socialistes, que recentment ell ha adoptat. La primera posició és, per consegüent, la d'aquest article que ha estat posat, introduït, modificat després en l'Estatut Interior de Catalunya, i en el qual es defensa el dret de la Generalitat a intervenir en les indústries, en la riquesa, quan així convingui als fins de la racionalització o per a la millor producció. I deia el senyor Coromines ahir, i deia el senyor Espanya avui: «Això és una cosa admesa a tot el món, que a tot arreu es practica; en definitiva, no constitueix cap novetat; tothom ho ha acceptat. Per consegüent, de què us exclameu? Per què ho combatheu vosaltres?» I jo us dic: si això es practica a tot arreu sense que existeixi el precepte constitucional, quina necessitat teniu vosaltres de posar-ho? Si això, en definitiva, no ha d'ésser més que l'aplicació del que hi ha en un precepte de la Constitució de la República espanyola, us trobareu i ens trobarem tots forçosament amb aquest dilema: o això no representarà res i no es farà res més del que es faci en la Constitució de la

República espanyola, o bé representarà una cosa diferent, i farem ací una altra cosa més enllà del que puguin fer la resta dels espanyols. Si és el primer, és absolutament ineficàç i és, per tant, un precepte per a la galeria; si és el segon, equival a establir el perill de què la nostra producció pugui estar, per obra d'ideologies discutibles, en una situació d'inferioritat respecte de la producció en altres regions d'Espanya. En aquest darrer cas, és un greu mal per a la nostra producció, i en el fet mateix d'establir aquest article ací existeix el perill, existeix l'amenaça, i amb el perill i l'amenaça, existeix el dany, perquè — com deia el senyor Conseller Delegat tardes passades —, el crèdit és l'element essencial de la confiança, i per la confiança, la primera condició és assegurar a tothom que la Generalitat complirà estrictament tots els compromisos i salvarà i respectarà estrictament tots els drets. Sense això, ni el projecte de Llei que ha vingut a ésser presentat aquesta tarda, tindria base suficient per a trobar un acolliment en el nostre poble. Però, a més, hi ha una altra consideració. Es diu: «Si en definitiva es practica, quin inconvenient hi ha en què hi consti?» I jo us dic que això és alterar totalment el concepte del que és una Constitució, car, en definitiva, una Constitució no representa una definició dels drets de l'Estat, una atribució de drets als organismes governamentals, sinó que significa el reconeixement de garanties en els drets individuals. Jo us invito a vosaltres a què, amb el mateix criteri que apliqueu respecte de la propietat, l'apliqueu en qualsevol altre qüestió dels drets individuals. Què us semblaria a vosaltres si en l'Estatut Interior o en una Constitució qualsevol diguéssim: «El poder públic podrà detenir i posar a la presó als ciutadans; el Poder públic podrà obrir les cartes i penetrar en el domicili.» És a dir, que donéssim un precepte que donés al Poder públic l'atribució d'unes facultats limitatives del dret de la llibertat, de les garanties dels ciutadans. Diríeu que la Constitució era tirànica, que constitueix un perill. Doncs apliqueu el mateix concepte a la propietat. La propietat se sent amenaçada per aquest precepte, com es sentiria amenaçada l'individu per un precepte que establís el dret del Poder públic a posar-lo a la presó, a obrir les seves cartes, a introduir-se al seu domicili, a imposar-li determinades limitacions. I és que naturalment, el que interessa és fixar precisament el límit imposat pel Poder; i tot el que no sigui això és fugir de la funció pròpia d'una Constitució i subvertir els termes, i això constitueix una amenaça. Per això, nosaltres sostenim que aquest precepte, o no representa res, o és una cosa que pot ésser gravíssimament perjudicial per a l'economia catalana. Precisament per això, nosaltres anunciem el nostre propòsit d'emetre el nostre vot en contra.

I amb motiu d'això, en ús d'un dret i en compliment d'un deure, vaig formular determinades apreciacions respecte de les doctrines i dels procediments dels partits socialistes que sembla han provocat les ires del senyor Comorera, encara que jo vaig procurar estar sempre dintre el terreny de la correcció parlamentària i personal.

El Sr. COMORERA: Jo també.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Perdoni, senyor Comorera, que la V. S. en algun moment ha confós el socialisme amb la grolleria.

El Sr. COMORERA: Jo no tinc la culpa si vós heu estat el que heu estat.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Si jo no he estat res. Em refereixo a què la paraula usada per qualificar l'expressió d'una opinió, em fa l'efecte que realment no s'acomoda al mínim de maneres que són indispensables pel tracte parlamentari.

El Sr. RIERA: La presidència no ho ha sentit.

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana: Però ho hem sentit nosaltres.

El Sr. PRESIDENT: Realment, la paraula no és parlamentària. Segueixi el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. COMORERA: Objectivament, sí que ho és.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No en faig cas i no hi dono cap importància. Anem a examinar el fons de la cosa. Serà molt difícil que discutim el senyor Comorera i jo respecte de tots aquests temes que van des del cristianisme fins al capitalisme, des d'Europa fins Nord-Amèrica; és a dir, que compren tots els temps i tota la terra. El senyor Comorera ha ressucitat aquí i ha reproduït aquí tots els llocs comuns dels mítings socialistes; serà molt difícil, perquè no tenim un diccionari comú, que la V. S. i jo podem discutir tots aquests temes. Però encara que no sigui discutint pròpiament amb la V. S., sinó exposant davant de la Cambra els conceptes que mereixen aquestes qüestions transcendents, he de dir que em sembla que es varia completament el terreny sobre el qual la discussió està posada. És una cosa d'una simplicitat extraordinària: deia, no es pot parlar del fracàs del socialisme perquè ha fracassat totalment el capitalisme, i ha fracassat el capitalisme perquè existeix avui al món una crisi econòmica enorme. És com si en un moment d'epidèmia es digués que havien fracassat totalment totes les regles mèdiques i es vingués a preconitzar la necessitat d'acudir al curanderisme. No; no ha fracassat ni el capitalisme ni cap de les doctrines existents. En definitiva, avui en el món ens trobem indiscutiblement en una situació de crisi econòmica; però crisi econòmica d'una gravetat extraordinària, perquè en primer terme hi ha com una mena de llei misteriosa al món en virtut de la qual totes les manifestacions de la societat i de la vida en tots els ordres tenen un caràcter cíclic; es produeix en les estacions de l'any, es produeix en la vida de l'home, es manifesta en la història i es manifesta també en l'economia. És el fenomen conegut de les crisis cícliques de producció. No són les actuals, solament; en l'actual hi ha també moltes coses, i la primera és el trasbals enorme d'aquesta guerra europea, en la qual no es pot dir que hi hagi tal o qual responsable, perquè en definitiva el responsable és l'home que des del temps més remot ve empenyant-se en aquesta tasca destructora, malgrat totes les doctrines, malgrat tots els sistemes i amb una incurable reincidència. Guerra en la qual tots han participat, en la qual en tots els països en lluita dels Ministres socialistes formaven part dels Governos nacionals per a portar endavant la guerra, i tots varen anar a sostenir-la, a portar-la i a patrocinar-la impulsats per un mateix afany de patriotisme,

com els altres ciutadans que varen sentir en aquell moment la solidaritat nacional i patriòtica com els altres homes que tenien doctrines diferents, i el fenomen es reproduirà de la mateixa manera el dia que torni a sorgir un altre conflicte.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Ja en parlarem!

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Ara bé; en la guerra, destrucció extraordinària de totes les coses, pertorbació enorme de tota la vida econòmica, i després de la guerra, necessitat de tornar a adaptar tota l'economia a les condicions noves posteriors al conflicte. Després d'això, evidentment, tots els corrents econòmics mercantils i comercials, interrompuda la confiança que és la base de les relacions entre els pobles, trencada com a conseqüència del conflicte, deutes de guerra i de reparacions que estableixen uns corrents de diners que no obeeixen a condicions econòmiques, sinó que són conseqüència de causes polítiques. I afegir a això tot un cúmul d'errors que han comès els uns i els altres, errors que han consistit per un cantó en el foment, en l'estímul de vendes a termini, que han forçat artificialment la producció; per altre cantó, en les greus condicions del sistema monetari que s'apartaven precisament dels principis sans en aquesta matèria. I sobretot, a aquests errors encara cal sumar-hi els errors que han comès molts països portats per les ideologies socialistes i socialitzants, d'una intervenció excessiva que ha vingut a crear condicions encara més difícils i ha agreujat molt més la crisi en els països que han fet aquest assaig.

El Sr. COMORERA: Casos concrets.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Si el cas concret és tot el món! Si jo dic que ha fracassat el sistema per una raó, jo pregunto, ¿avui en el món hi ha un sol país en el qual existeixi un règim socialista fora de Rússia?

El Sr. COMORERA: I què vol dir això? A Rússia no hi és.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Tots els països que han assajat el règim socialista han rectificat. No és el cas de MacDonal, com el de Briand, com el de Millerand, o com el del mateix Mussolini, que havien estat socialistes i que han abandonat personalment aquelles idees; és tot un partit que rectifica i es converteix, i és tot un país que en unes eleccions ratifica aquesta conversió i subratlla el fracàs com s'ha subratllat en tots els altres països. Que a tot arreu, els assaigs que s'han fet en aquest sentit han estat forçosament rectificats.

El Sr. COMORERA: Casos concrets; això no és cert.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Anglaterra, Alemanya, Austràlia, etc. Però encara diré més...

El Sr. COMORERA: Casos concrets de legislació socialista.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: ...Encara diré més: és que hi ha països — el vostre company, senyor Serra i Moret, en parlava l'altre dia — com Dinamarca, en el qual ocupant el Poder un Govern socialista no ha aplicat els seus principis.

El Sr. RUIZ I PONSETI: És clar; com que fan una política de transició.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Perquè no

ha pogut, de manera que en definitiva el fracàs és evident.

El Sr. FRONJOSA : Em creia que teníeu més sentit comú. Un ex-ministre em fa riure!

El Sr. VENTOSA I CALVELL : I si després d'aquest fracàs anem a mirar el cas de l'únic país en el qual s'han aplicat aquests principis, que és Rússia, llavors veureu la demostració evident.

El Sr. COMORERA : De què?

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Del fracàs. És a dir, que no és el fracàs atribuïble a un règim capitalista, perquè els mateixos inconvenients de crisi econòmica que passen els països de règim capitalista passen en molt més grau a Rússia, on l'obrer el millor, el més ben tractat, està en condicions econòmiques i de benestar pitjors que les que pugui tenir un obrer en atur forçós en qualsevol altre país d'Europa.

El Sr. COMORERA : Aquí també?

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Aquí també. Darrerament, precisant, la racció de pa negre que es dona a Moscou...

El Sr. COMORERA : Porteu estadístiques aquí.

El Sr. PRESIDENT : Hi ha testimonis a la Cambra, a la Majoria i de la Minoria, que hi han estat. De manera que estan en la mateixa situació.

Un Sr. DIPUTAT de la Lliga Catalana : L'únic que no hi ha estat és el senyor Comorera.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Quan la primera experiència comunista russa va donar lloc al fracàs econòmic, en aquell país hi hagué una rectificació que es deia la nova política econòmica, amb l'abreviació N. E. P., la qual va durar fins l'any 1928. Aleshores, en un any, precisament aquesta rectificació feta aleshores, va produir un augment de superfície de terra conreada de 24 milions d'hectàrees i el revituallament es millorà immediatament d'una manera notable. Es rectificà la N. E. P. després de l'any 28 i portats pel rigor dels principis, es va voler tornar a instaurar el règim socialista rus i aleshores en dos anys l'organització de la collectivització metòdica de la terra ha tingut per conseqüència la supressió de 800.000 explotacions agrícoles importants i de 1.200.000 explotacions agrícoles mitjanes, en total la desaparició de 2.000.000 d'explotacions agrícoles. Com a resultat d'això, les estadístiques estableixen que la collita de blat en 1931 ha estat inferior en 120.000.000 de quintars a la collita del 1930, i per a 1932 la collita de blat és d'un terç de les quantitats recollides en el 1931. Podria anar esmentant tota una sèrie d'estadístiques d'això, d'aplicació del pla quinquennal i del resultat d'això, però crec que fóra apartar-me absolutament del tema.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Si no demostra res això!

El Sr. VENTOSA I CALVELL : A part d'això i de totes les estadístiques, hi han fets. En tots els altres països, l'home és lliure si no es guanya la vida, de sortir-ne; en tots els altres països, l'home té la llibertat d'establir-se allà on vol i de treballar en el que pot o que li sembla. A Rússia, quan es vol sortir, no és possible. Aquell és un paradís obligatori...

El Sr. CANTURRI : A Espanya tampoc, en algunes èpoques.

El Sr. GALÉS : No parlem de Rússia que direu disbarats.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : En definitiva; jo el que sostinc és que no és possible l'allegar com no fracàs de principis o d'idees socialistes el que hagi pogut fer Mussolini, o Hitler, adoptant determinades posicions.

En definitiva, no és possible parlar del règim capitalista sense que primer definim què s'entén per règim capitalista, perquè és molt còmode dir: el règim capitalista significa el capitalisme pur, els principis de «laissez faire; laissez passer». No; tot això fa molt temps que ha passat. Totes les coses evolucionen. No crec que aquest sistema s'hagi practicat mai d'una manera pura en cap país i avui pot aplicar-se encara molt menys. ¿Què té a veure això amb el règim capitalista? Jo entenc per règim no socialista tot aquell que està basat damunt de la propietat privada, damunt de la llibertat individual o de la llibertat econòmica, naturalment subordinada com totes les llibertats i com tots els drets als principis de l'interès col·lectiu; i per règim socialista el que afirma precisament el principi de la propietat col·lectiva, de la collectivització de la propietat, el principi de la dictadura del proletariat, de la lluita de classes, (*Adreçant-se als senyors Diputats socialistes.*) tot allò que defenseu vosaltres i que heu sostingut vosaltres. Pel demés, ni jo tracto, ni jo podria convèncer a la Minoria d'Unió Socialista, ni ells tindran la pretensió de converger-nos a nosaltres. He de parlar només d'una cosa. El senyor Comorera em deia a mi que no havia de parlar de memòria i que havia de portar estadístiques; podria portar-ne fins a fatigar la Cambra. Però el senyor Comorera faria bé en seguir també aquest consell de no parlar de memòria quan es refereix a algunes altres qüestions. Parlava, per exemple, de nosaltres, relacionant-nos amb Martínez Anido o amb el temps de la Dictadura. Ningú de la Lliga Catalana tingué aleshores res a veure amb aquell règim; els qui tenien que veure — i per això deu ésser la confusió — són el senyor Largo Caballero i tots els altres que aleshores formaren part del Consell d'Estat, i tots aquells correligionaris de les VV. SS. que practicaren l'enxufisme, com després s'ha dit, i col·laboraven...

(*El senyor Fronjosà interromp amb unes paraules que no arriben a oïdes dels taquígrafs. El senyor Riera apostrofa els senyors Diputats de la Lliga Catalana, i el senyor Tries de Bes li respon. Es produeix un moment de confusió impossible de registrar, que és reprimit enèrgicament pel senyor President.*)

El Sr. PRESIDENT : Jo prego que no s'extralimitin i que es donin per retirades les paraules que es considerin molestes. Es pot discutir tot, objectivament. Subjectivament, no es poden dir aquelles paraules que poden ésser ofensives pels senyors Diputats. La presidència no les ha sentit i les dona totes per retirades. La presidència no pot emparar les interrupcions que siguin ofensives pels senyors Diputats. S'ha de donar mostres de tolerància. El Parlament és un lloc de deliberació i de discussió serena, i la presidència és condescendent concedint la paraula als senyors Diputats perquè puguin rectificar-se i discutir-se àmpliament totes les conductes i totes les orien-

tacions. No pot sentir, però, paraules ofensives, sigui qui sigui el Diputat al qual vagin adreçades.

El Sr. RIERA : Demano per parlar per una qüestió prèvia.

El Sr. PRESIDENT : No puc concedir la paraula al senyor Riera en aquest moment. Pot continuar el senyor Ventosa.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Jo crec, senyor President i senyors Diputats, que reiteradament he donat proves en molts debats de què procurava mantenir-me en aquell to que estimo indispensable en tot Parlament ; que estimo més indispensable encara en el Parlament de Catalunya. Perquè dic, senyors Diputats, que crec que fem una mala obra tots plegats si per deixar-nos portar d'intemperàncies o d'apassionaments poguéssim convertir les deliberacions d'aquest lloc en una disputa que fos impròpia de persones que tinguin noció de la seva responsabilitat.

El Sr. COMORERA : No doneu l'exemple.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Perdoni, el senyor Comorera. Estic parlant en un to objectiu i fent un esforç per a tornar la calma i la serenitat a aquesta assemblea, de la qual no s'hauria d'haver apartat mai. Si jo m'he n'he apartat, sóc el primer en rectificar-me. Jo vull donar l'exemple a tots ; jo no tinc la pretenció d'ésser únicament el que té raó, i el que en tot moment he de fer passar les meves idees o els meus procediments. Jo, si he faltat, em rectifico i me'n penedeixo. Però jo voldria que tots els altres Diputats — que potser ho hagin fet amb més grau que jo ; potser no — segueixin també el mateix exemple, i que tots nosaltres, renunciant a tota consideració d'amor propi, tinguéssim en compte allò que és l'interès suprem que ens imposa a tots nosaltres una serenitat en les nostres deliberacions. (*Molt bé, en la Minoria de la Lliga Catalana.*) Jo voldria, encara que això hi fos de més en aquest moment en el qual nosaltres estem debatent temes que poden apassionar-nos però que no tenen res de personal, dir que trobo lamentable que es barregin apreciacions de caràcter personal que res poden tenir que veure ni en favor ni en contra de la tesi que sustentem.

Dit això, torno al tema que estàvem discutint. Respecte a l'article, tal com resta redactat, aquesta Minoria formularà el seu vot en contra, perquè estima que aquest article no respon a allò que ha d'ésser la naturalesa de l'Estatut Interior de Catalunya ni a les conveniències de l'economia del nostre país.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Comorera, per rectificar breument.

El Sr. COMORERA : Senyors Diputats : No pensava jo rectificar, perquè, en realitat, el to del discurs del senyor Ventosa i Calvell avui és completament diferent del discurs d'ahir. Jo no sé si serà això una conseqüència de les meves paraules, o conseqüència d'una madura reflexió, però el fet evident és que ahir assegurà el senyor Ventosa, d'una manera rotunda, que el fracàs del socialisme era una evidència i que era un figurí passat de moda, i avui el senyor Ventosa ve a dir-nos...

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Ho segueixo afirmant avui.

El Sr. COMORERA : ... que la culpa no és de ningú, que la misèria del món és aquí perquè hi és, però que no se'n pot fer responsable ni al capitalisme ni, ara tampoc, al socialisme. Que de la guerra, tampoc ningú n'és responsable. Aleshores haurem d'anar a cercar una responsabilitat màxima, que és la responsabilitat del vostre Déu, perquè totes les coses tenen una responsabilitat. És evident i és una veritat coneguda de tot el món, que l'origen, la causa autèntica de la guerra mundial, no fou pas la qüestió nacionalista, sinó qüestions profundament, jurídicament econòmiques. ¿Qui no sap avui que la lluita entre els mercats internacionals, portà a Alemanya i Anglaterra a una situació insostenible, a un estat impossible de sostenir, i que aquestes raons econòmiques dels països aleshores més forts de l'economia internacional, provocaren la declaració de guerra? Qui no sap això? Que la guerra fou justament una conseqüència fatal, com ho serà dintre de poc, del règim capitalista. Ha parlat de la guerra, i jo només he de recordar al senyor Ventosa la figura excelsa de Jaurés, assassinat pels nacionalistes francesos.

De Rússia he de dir-li solament que allí, ni els propis comunistes russos han pretès mai organitzar avui una civilització socialista. Qualsevol Diputat que vulgui llegir les paraules reiterades del propi Lenin, Trotski i de qualsevol dels pioners de la revolució de l'Estat soviètic, sabrà a bastament que aquells grans homes, que aquells grans pensadors, que aquelles grans figures del moviment socialista internacional, sabien molt bé què era al dè que estaven fent; sabien que no feien altra cosa que netejar al camí de la podridura burgesa que hi havia a Rússia abans i durant la guerra, per construir una vida nova. Sabien molt bé aquests pensadors socialistes i homes d'acció socialista, sabien molt bé que amb una massa analfabètica i plena de supersticions religioses i alcoholitzats pels vicis del règim tsarista, no hi havia possibilitat moral ni material de construir una civilització que és immensament superior en valors ètics i tècnics a la civilització capitalista. Avui, a Rússia hi ha un capitalisme d'Estat en mans del proletariat rus, que podrà conduir, en una evolució més o menys llarga, això ningú pot saber-ho, a una autèntica civilització socialista.

Si justament això prova alguna cosa, és el que nosaltres hem dit i dona raó d'ésser a la nostra vida : el fracàs d'una tàctica capitalista. És evident que les coses han de venir per una evolució lògica, sobretot per la superació interior dels homes que volen (i ho volen ja avui molts milions) viure una vida millor i més justa que la a què estan sotmesos avui sota el règim capitalista.

Ens parla el senyor Ventosa del concepte de llibertat. Però és que, senyors Diputats, en règim capitalista hi ha llibertat autèntica? És que en règim capitalista hi ha democràcia autèntica, que és la conseqüència immediata de la llibertat? La llibertat de poder anar de poble a poble, i de canviar d'ofici, o d'arribar a les categories primeres de la vida social i econòmica del món. Però això és una ingenuïtat, senyors

Diputats; si no, recordeu, per exemple, que en temps de la Revolució francesa, ja en període napoleònic, Napoleó deia als seus soldats: «Aneu a la guerra, perquè cada un de vosaltres porta el bastó de mariscal a la seva motxilla.» Durant la guerra foren nomenats trenta mariscals, però, per a fer-los, moriren vint milions d'homes. Això és el règim capitalista.

Evidentment que en el règim capitalista, l'home més humil pot arribar a ésser un capitalista d'indústria; però, per a ésser-ho, han de morir miserablement milions d'homes a tot el món. No hi ha llibertat autèntica sense llibertat econòmica. Quina llibertat té, per exemple, el petit arrendatari quan vol llogar un tros de terra per viure-hi ell i els seus? Quina llibertat té l'obrer que en una ciutat va a llogar un pis qualsevol, i té necessitat de donar un eixopluc als seus? Quina llibertat té l'home sense treball, que va a demanar-lo al comerciant o industrial? Llibertat nominal, la té tota, i llibertat de no acceptar les condicions que li imposin; però llibertat real, no en té cap.

No vull repetir la grolleria del senyor Ventosa, en parlar de l'enxufisme socialista. Això ja és cosa jutjada per la Cambra, i rectificada per ell mateix.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : No; no rectificava res.

El Sr. COMORERA : Evidentment, tot evolucionaria, és cert; però és que també és cert que els únics cervells que a Catalunya no evolucionen, són justament els cervells de la Lliga Catalana. Recordeu que el 12 d'abril de l'any 1931, el vostre representant màxim escrivia aquell famós article dient que a Espanya, els espanyols, ni en safata volien la República; i el 14 d'abril, hi havia República. I en el cas econòmic passa exactament igual : ells veuen l'evolució del món, veuen l'orientació del món; ells veuen que, malgrat la dictadura i l'opressió, cada vegada més marcada del règim capitalista, el món camina vers una nova civilització. Saben positivament que estem en el període de transició, que sempre és el més dolorós i més difícil en passar d'una civilització caduca, a la implantació d'una nova civilització èticament i econòmica superior. Ho saben, però no volen dir-ho; no ho volen reconèixer, i dia vindrà que el senyor Cambó ens dirà que a Espanya no volem el règim socialista ni en safata, i al dia següent, vindrà ja el règim socialista.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Riera.

El Sr. RIERA : Senyors Diputats : Agraeixo a la presidència que per una qüestió purament prèvia m'hagi concedit la paraula. Hi ha hagut, senyors Diputats, un incident, que ha quedat tallat immediatament per la presidència, i que la Cambra, amb la seva aprovació, ha donat per acabat. Potser en aquell incident jo he pronunciat algunes paraules que podien haver estat, o potser han estat, ja ho ha reconegut el senyor Ventosa — no tinc inconvenient en reconèixer-ho jo —, que poden haver estat ofensives. L'incident ha quedat tallat, és veritat; però hi ha hagut una interrupció, la qual ha fet que després jo

pronunciés frases que potser hauran molestat. Sense aquella interrupció, feta pel senyor Tries de Bes, jo no hauria demanat la paraula. Però el senyor Tries de Bes ha fet públic que jo, en una ocasió, havia disposat que no s'enarborés la bandera catalana...

El Sr. TRIES DE BES : Jo he dit que la V. S. va prohibir, a Martorell, que s'enarborés la bandera catalana.

El Sr. RIERA : Això no ho pot sostenir en justícia. I l'emplaço perquè en el curs de vint-i-quatre hores, en la sessió de demà, la V. S. porti les proves de què això que diu és cert.

El Sr. TRIES DE BES : Demano la paraula.

El Sr. RIERA : Defujo des d'aquest moment el diàleg; però amb la condició que si el senyor Tries de Bes no porta aquestes proves contundents i vertaderes, la Cambra jutgi el senyor Tries i em jutgi a mi.

Diverses VEUS : Molt bé! molt bé!

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Tries de Bes.

El Sr. TRIES DE BES : L'incident a què fan referència les paraules del senyor Riera és perquè jo he dit que essent ell persona influent a l'Ajuntament de Martorell, va prohibir que s'enarborés la bandera catalana.

Diverses VEUS de la Majoria : Això és fugir d'estudi. Això no és dir el mateix.

El Sr. TRIES DE BES : Jo no fujo d'estudi. A Martorell es va celebrar una festa en homenatge a la bandera catalana. I el senyor Riera sap perfectament que en aquella festa es va prohibir que s'enarborés la bandera catalana. A aquesta festa hi assistírem nosaltres, en companyia de diversos amics. Ara bé; si el senyor Riera diu que per la seva mà, de cap manera va ésser ell qui va dictar aquella disposició, malgrat ésser el senyor Riera persona tan influent a Martorell, aleshores no tinc inconvenient en retirar les meves paraules.

El Sr. PRESIDENT : Resta clos l'incident.

El Sr. RIERA : Amb la declaració que no és veritat.

El Sr. PRESIDENT : Resta clos l'incident. Té la paraula el President de la Comissió, senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA : Breus paraules, perquè en dos dies de sessió, no hem avançat gens en la discussió d'aquest projecte. Tan sols tinc interès en rectificar una afirmació del senyor Ventosa i Calvell, que es refereix a la inclusió del darrer paràgraf a l'art. 9.e, quan ha dit que podria semblar una amenaça. Jo ha de dir al senyor Ventosa, que l'art. 44 de la Constitució espanyola diu que l'Estat podrà intervenir en tot en l'explotació i coordinació de les indústries i de les empreses, quan ho exigeixi la racionalització de la producció i els interessos de l'economia nacional. És dir que aquest mateix paràgraf, gairebé igual que el que introduïm en la nostra Constitució o en el nostre Estatut Intern resta també inclòs en la Constitució de la República espanyola. I per consegüent, no constitueix cap amenaça ni la pot constituir, des del moment que aquesta Constitució està dictada ja des del dia 31, i al seu empar viu en l'actualitat

tota l'economia espanyola. I si tota l'economia espanyola viu sota el règim d'aquesta Constitució, ¿com es pot creure que pel fet de què precisament s'inclogui aquest principi en el nostre Estatut, pot constituir una amenaça? Nosaltres volem precisament la inclusió en aquest Estatut, per fer una afirmació de la nostra competència, car es dona el cas que en l'art. 14 de la Constitució, que limita totes aquelles matèries que són de la facultat exclusiva de l'Estat central, quant a execució i legislació, aquesta matèria resta exclosa, i per això hem volgut fer aquesta afirmació de competència, que és un principi social que ja es va discutir precisament en ocasió de discutir-se la totalitat d'aquest títol, ocasió en la qual exposàrem les raons per les que volíem que precisament restessin consignats els nostres principis socials.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Senyors Diputats : Encara que en la sessió d'ahir tarda, el Conseller de Justícia i Dret, senyor Coromines, va portar la veu del Govern, i nosaltres ara no haurem de fer altra cosa que ratificar-nos en absolut en tot quan va dir davant del Parlament, en atenció a les solucions que s'han fet demanant el parer de la Comissió i del Govern sobre aquest assumpte tan important, nosaltres ens creiem obligats, encara que procurarem fer-ho amb la major brevetat possible, a aixecar-nos i dir unes paraules perquè a ningú pugui semblar que defugim la responsabilitat de mantenir, afirmar o definir la nostra posició en aquest assumpte de tan vital interès. En els diversos discursos que s'han pronunciat a l'entorn d'aquest tema, en tots ells s'ha procurat, per uns donar una interpretació, i per altres, una interpretació contrària d'un fet que precisament presideix la vida de Catalunya i de tot el món. És el motiu de l'estat de profunda inquietud, de profunda pertorbació, no solament política, sinó més essencialment econòmica i social en què avui el món es troba.

Deia el senyor Ventosa i Calvell, en la seva dissertació, que això no era, en definitiva, més que la manifestació d'un moviment cíclic, la manifestació d'una fase d'un moviment cíclic, com altres i altres possiblement més importants; potser per ésser la manifestació de conseqüència dels trasbalsos derivats de la guerra europea, que tenen major importància que els altres que produïen depressions cícliques anteriors. Però jo he d'expressar el meu convenciment, que és el convenciment que tenim nosaltres, l'Esquerra Republicana de Catalunya, de què en aquestes inquietuds econòmiques i socials que el món travessa en l'actualitat, hi ha quelcom més que una fase de depressió, d'un moviment cíclic; hi ha empeltat, podríem dir-ho així, en la fase depressiva del moviment cíclic, hi ha quelcom que s'escapa d'aquest període de depressió del moviment de trasllació; que hi ha una vertadera transformació del món.

Els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya tenim el convenciment que el món, avui dia, viu una època vertaderament històrica; una

època de transformació profunda, les característiques de la qual, exactament, no les podem nosaltres comprendre, pel fet de què vivim dintre d'aquesta època i no podem veure'n les seves perspectives amb la seva magnitud i amb el seu conjunt. Però, en canvi, aquestes perspectives i aquestes característiques seran perfectament vistes pels homes del demà, d'un demà que no es pot xifrar en mesos i en anys, sinó en un període de temps llarg, i uns homes podran veure aquestes característiques amb la seva totalitat. Nosaltres, els moviments actuals ens poden produir l'efecte d'una cosa caòtica i desordenada, però responen a determinismes històrics que han de conduir a la transformació d'un estat anterior.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Pels que creuen en el determinisme històric.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Nosaltres creiem que aquestes inquietuds en què ara viu el món, són inquietuds fecundes pel progrés de la humanitat, perquè les inquietuds i els sacrificis han de portar a la humanitat a un dia de demà millor que el d'avui. Nosaltres mirem aquestes qüestions amb un gran optimisme pel dia de demà, i procurem treure d'aquest estat d'inquietud tot allò que sigui viu i positiu, tot allò que pugui servir precisament per augmentar el benestar i fer més ferm i pronunciat el progrés del nostre poble, doncs al nostre poble no li tenim por. Sabem que el nostre poble té, com a característiques essencials, dues actuacions que podríem dir oposades o que semblen oposades: per un costat, una determinada prudència, això que s'ha qualificat com a «seny», i que és la conseqüència d'una base reflexiva i de contenció, que fa que en el seu camí d'avenç sàpiga aturar-se en el punt just i històric del progrés. Però, al costat d'aquesta part assenyada i prudent del poble de Catalunya, tan característica com aquesta, tan catalana com aquesta, està precisament tot el que representa empena i esperança pel demà, tot el que representa esperit progressiu, creació de futur. Nosaltres, que sentim la responsabilitat de l'hora present, nosaltres, que volem precisament portar a la nostra Catalunya les possibilitats de transformació, sense defalliments en la seva obra, de cap manera volem que s'aturi aquest esperit de progrés de la nostra terra, sinó que, al contrari, creiem que, precisament en aquest esperit de progrés, estan les màximes seguretats de què plasmarà en el dia de demà el règim més convenient per a la nostra terra.

Per això, en aquestes lluites que podríem dir-ne teòriques de les tendències que hi ha avui dia en el món, el que domina és el capitalisme o el socialisme; podrien aportar-se diversos exemples. Però el que afirmem ací és això : el fet de què sentim aquesta inquietud de l'època i el ritme dels pobles per endegar aquesta inquietud a casa nostra, en millor profit de Catalunya; i en fer-ho així, em plau recollir unes paraules del senyor Ventosa, per dir que no ho fem pas impremeditadament.

Ens sentim assistits per la confiança, i tenim el convenciment de què, parlant com cal al

nostre poble, i no enganyant-lo, sinó ensenyant-li les coses que passen al món, perquè pensi al ritme de les mateixes, enlloc de retreure's en la seva confiança, ens la refermarà. La transformació del món es traduirà, també a casa nostra, per un partit amb vertadera fermança, i, en canvi, crec que si es posa un dic a aquest avenç del món, podran produir-se coses en perjudici de la confiança del nostre poble. (*Molt bé!*) Es per això que, repeteixo, no he volgut fer un discurs, però sí marcar quina era, en termes generals, la posició de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Aquesta posició es basa en el doble fonament del caràcter del nostre poble. Per un costat, nosaltres volem que Catalunya tingui el seu seny característic, que amb coneixement d'ella mateixa, sàpiga on va i posi la planta en ferm en el camí que segueixi; i, per altra banda, dir que totes les teories modernes, nosaltres no les compartim. No compartim tot el que siguin teories, i és per això precisament, que Lliga Catalana seu en el seus bancs i nosaltres en els nostres. Però hi ha una cosa que està per damunt de les teories, que és la sensibilitat moderna; i en aquest punt, Esquerra Republicana de Catalunya té aquesta sensibilitat de progrés, unida a aquelles condicions de seny i de prudència de què parlava, i d'acord amb la sensibilitat dels temps moderns, obre totes les esperances pel dia de demà, les esperances per una justícia i una ventura millors. (*Molt bé!, i aplaudiments en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Ventosa, per rectificar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Poques paraules, i no pas per allargar el debat, sinó per a rectificar i precisar un punt al qual ha fet referència el senyor Conseller Delegat, ja que no voldria que sortís d'ací l'atribució d'una tesi diferent de la que en realitat és la meua. Jo no he sostingut, en parlar de la crisi econòmica, el que s'ha dit. Jo he parlat de la crisi cíclica, i he dit que hi havia un moment depressiu en aquesta crisi cíclica; però aquest moment i allò que determinava la gravetat, eren una sèrie de circumstàncies, entre les quals hi havia el cataclisme de la guerra, que determina el que ens trobem en un tombant de la història.

Nosaltres no som impermeables a la sensació de què el món està, en un moment de transformació. Jo reconec el fet d'aquesta crisi intensa, d'aquesta crisi econòmica, moral, social i política que existeix en tots els països. Ara bé; remei per a aquesta crisi? Solució per a aquesta crisi? Com podem donar-la nosaltres? Si nosaltres — i en això estic conforme amb el senyor Conseller Delegat —, estem en mig del torbellí, com podem donar la solució? No crec que el remei ni la solució estigui en els sistemes tancats ni dogmàtics que es formulen. Es parla de capitalisme, es parla de socialisme, i cadascú atribueix una colla de categories a aquests sistemes, i és que la raó humana és molt petita i insuficient per a poder comprendre aquestes lleis misterioses de la història. Si a l'home, en l'edat mitjana, li haguessin preguntat què havia de passar després, ni l'home més eminent, ni l'home de majors

coneixements hauria pogut preveure l'evolució que s'operà en l'ordre econòmic, ni en el social, ni en el polític després. I el mateix ens passa a nosaltres. L'únic que jo afirmo és que en la inseguretat dels temps, a l'ensem que sentir la inquietud i la necessitat d'adaptar-se a la renovació de les condicions que la realitat planteja, hem d'afirmar també i no hem d'apartar-nos del que constitueix encara avui a tot el món civilitzat uns principis fonamentals, i pensar amb la nostra modèstia, que si aquests principis fonamentals existeixen en tot el món, no podem oblidar-los nosaltres, a casa nostra, sense fer córrer un greu perill al nostre país i inferir un greu dany a la nostra economia.

Aquest és el sentir de la nostra oposició; no és l'afirmació d'una immutabilitat, que no està d'acord amb les nostres conviccions i amb el nostre criteri, doncs considerem també les coses que s'adaptin a les circumstàncies modernes dels temps. No fem altra cosa avui. Ara, en aquesta afirmació, nosaltres considerem que vosaltres heveu equivocat el camí, però — no vull allargar més la discussió — considerem que heveu equivocat el camí perquè us baseu, d'una manera fonamental, en quelcom que és un equivoc, ja que, per una banda, desperteu esperances que seran decebudes, i per altra, susciteu recels i temors destructius per a la nostra riquesa.

Per això votem nosaltres en contra; no per una immutabilitat, que rebutgem, ja que nosaltres som tan renovadors com vosaltres, però en un altre sentit, i afirmant, no obstant, el que estimem principis fonamentals que han d'ésser la base de la nostra riquesa.

El Sr. CONSELLER de Finances : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances : Com que el senyor Ventosa i Calvell, en la seva rectificació, ha indicat, ha fixat el criteri de la seva Minoria, i com que en les meves paraules ha quedat fixat el criteri del Govern i el de l'Esquerra Republicana de Catalunya, per no allargar el debat, espero que el senyor Ventosa i Calvell no prendrà com una desatenció el fet que no li contesti.

El Sr. PRESIDENT : Va a passar-se a la votació.

El Sr. ROMEVA : Demano per parlar, per a explicar el meu vot.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA : Jo, senyors Diputats, no us molestaré molt, però he de manifestar que he de votar en contra d'aquest article perquè, en un cert aspecte, no s'adiu amb el meu criteri ni amb el de l'agrupació política a què estic afiliat. Però en votar en contra, no fixava el criteri, ni manifestava exactament quin és l'abast que donem a aquestes qüestions tan importants que són objecte de debat ací. Per això, malgrat ésser tan tard, he demanat la paraula en espera que la Cambra perdonarà la mica de sobrepuig de fatiga que li pugui portar. Nosaltres entenem que hi ha, a part de la funció social de la propietat que reconeixem i que defensem, una funció

individual que respon a la necessitat i al dret que té tot home de tenir una propietat que li assegurí el compliment dels seus fins i que li assegurí una independència i el fruit del seu treball; però en la realitat del món present, és un dret que, reconeixent-lo per a tots els homes, el tenen uns pocs i manca a molts. Nosaltres entenem que aquesta situació és injusta, i s'ha de rectificar; però entenem que no es pot rectificar en una direcció que no faci res més que accentuar el motiu del desequilibri o accentuar el desequilibri. La propietat està concentrada en poques mans, i no pot arribar a moltes mans, ni que el remei estigui en concentrar, encara que per arribar a concentrar-ho en una mà, aquesta mà hagi d'ésser la de l'Estat. Però a l'ensem, tampoc creiem que haguem de fer una rectificació en un sentit de conjunt de coses, i unes Lleis econòmiques que hem de reconèixer com a immutables. Nosaltres considerem que l'economia i els fets econòmics són fets humans, i que, com a fets humans, depèn també, si els homes s'ho proposen, de la voluntat dels homes. Per tant, la nostra defensa de la propietat, no vol dir que la propietat sigui una cosa que no s'hagi de supeditar, no sols a l'interès general, sinó que no s'hagi de trobar una fórmula pràctica perquè aquesta supeditació es tradueixi en un benefici per a tots els altres ciutadans, en

què el sentit de la propietat arriba a totes les mans possibles, i que això és una cosa que ha d'ésser voluntària, és una cosa que ha de sortir d'una decisió dels homes, moguts per un impuls de naturalesa de l'esperit que cerca la justícia i que cerca l'efectivitat en els amors. És amb aquestes paraules que jo marco el sentit del meu vot, i no vull fatigar més.

El Sr. PRESIDENT : Es passa a votació l'art. 9.e, tal com ve redactat per la Comissió. Votació ordinària?

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria de Lliga Catalana : Amb el nostre vot en contra.

El Sr. PRESIDENT : Amb el vot en contra de la Minoria de Lliga Catalana, resta aprovat l'art. 9.^e

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Continuació de la interpel·lació sobre un suposat retard de la Generalitat en estructurar els serveis d'Administració Local.

2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Pressupost d'Estatut Interior.

(S'aixeca la sessió a dos quarts de nou i cinc minuts de la vetlla.)